

Til medlemene i Kommunestyret

Det vert med dette kalla inn til / gjort kjent med møte i Kommunestyret

Møtestad: Kommunestyresalen, Kommunehuset

Dato: 02.05.2019

Tid: 18:00

Dersom De ikkje kan møte, ber ein om at De melder frå til sentralbordet snarast råd.

- Spørjetime
- Etter sakshandsaming blir det eit tema kor kommunestyre inviteras til informasjon, dialog og drøfting av følgande tema:
 - Digitalisering i skulen
 - Inkluderande barnehage- og skulemiljø i Seljord kommune
- Temadelen er lagt opp til å vara i inntil 1,5 time.

Saksliste

Utvals- saksnr	Innhald	Lukka
	Saker til handsaming	
PS 13/19	Godkjenning av protokoll frå forrige møte	
PS 14/19	Søknad om støtte til auking av lokal beredskap i Seljord kommune	
PS 15/19	Vidare Breiband- og fiberutbygging i Seljord kommune	
PS 16/19	Kommunesamarbeid om kraftsaker	

Saker til handsaming

PS 13/19 Godkjenning av protokoll frå forrige møte

Seljord kommune

Arkiv:

Saksnr.: 2019/688-3

Sakshand.: Finn-Arild Bystrøm

Direkte tlf.:

Dato: 10.04.2019

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap/økonomiutval	26/19	02.05.2019
Kommunestyret	14/19	02.05.2019

Søknad om støtte for å auke lokal beredskap i Seljord kommune

Saksdokument:

Vedlegg:

1 Lokaler Seljord lensmannskontor - Garasjer

Saksutgreiing:

Oppsumera frå vedlagt søknad, så blir det søkt om om støtte for å auke lokal beredskapsevne. Konkret er det for å huse noko av politiets beredskapsutstyr (uttrykningsbilar og snøskutarar) som i dag må stå utandørs på grunn av manglande garasjekapasitet. Planane for garsjeutviding er i sørenden av Arnestadbygga, i det same bygg som lensmannskontoret ligg i dag.

Lokal knyting til lensmannskontoret og politiets tenester er viktig for oss alle. Beredskap i form av gode trygge polititenester er ein føresetnad for opplevd tryggleik i eit samfunn. Det å vite at beredskaps- og utrykkingsutstyr står innelåst, klart og tilgjengeleg for autorisert personell når dei treng det, er ein viktig faktor for å kunne utøve beredskap og tryggleik i praksis.

Som kommune er samspelet mellom forskjellige beredskapsaktørar viktig å heine om, og stø oppunder. Slik søknaden føreligg er det logisk å ville stø ein søknad om auka beredskap i Seljord.

Utfordringa for rådmannen kjem når kommunestyre har vedteke eit budsjett i 2019, kor ein tok inn over seg ein økonomisk situasjon som førar til kutt i drifta. Budsjettet for 2019 betyr i praksis null kroner i investering for 2019. I tillegg kjem innsparinga i drifta, som betyr reduksjon i våre kjernetenester ut til våre innbyggjarar.

Rådmannen finn det pedagogisk vanskeleg å fullt ut stø ein søknad for å hjelpe politiet, når dei sjølve ikkje er villig til å betale ein større del av kostnadene, samstundes som vi jobbar med å redusere eigen drift og Seljord kommunes egne velferdstenester.

Fagleg kan det grunngis med at samspelet mellom hovudaktørar for lokal beredskap er viktig for å oppretthalde, og styrke det totale lokale beredskapsevna.

Politiet opplys at dei berre kan forplikte seg for et års leige av garasjane, og at dei har inntil 60 000 kr til dette føremålet. Leigeavtala politiet har med huseigar om sjølve lensmannskontoret går ut i 2021. Leigeavtala om sjølve kontorlokala til lensmannskontoret må ikkje forvekslas med denne søknaden om utviding av garasje plassar.

Kostnadane om å lage garasje plassar i sørenden av Arnestadbygga er i følge huseigar beregna til 360 000 kr. Det søkas om at Seljord kommune forpliktar for summen, minus den summen politiet sjølve stiller til rådighet.

Totale utgifter til opparbeiding av garasje plassar	360 000 kr
Politiets leigande 1 år	-60 000 kr
Seljord kommunes del inntil	300 000 kr

Dersom politiet forlenger si leigeavtale vil summen komme til fråtrekk på Seljord kommunes del. Her finn rådmann det riktig å poengtere at politiet sjølve ikkje vil forplikte seg til meir enn eit år. Dersom Seljord kommune forpliktar for heile summen, svekkas intensiva for å få motivere politiet til å betale for meir enn eit år. Det bør difor bli jobba vidare med å oppretthalde politiets betalingsvilje for år to slik at Seljord kommunes del blir søkt redusert. Alternativt bør Seljord kommune kunne overta bruksretten til areala i år to av leigekontrakten, og saman med huseigar finne andre betalende leigetakarar.

Rådmannen ynskjer å belyse to løysningsmoglegheiter:

Ein leigeavtale av garasje plasser i Arnestadbygga, eller eit tilskot til utvidelse av garasje plass i Arnestadbygga.

1. Leigeavtale

Ein leigeavtale vil påverke driftsnivået i kommunen. Det er ikkje budsjettert med ein slik kostnad. Kommunestyre har vedteke at vi skal redusere driftsnivået. Ein leigeavtale betyr i praksis at vi må redusere driftsnivået ytterligare. Konkret betyr det at fleire stillingar må kuttas i kommunestyrets krav om driftsreduksjon. Rådmannen tilrår ikkje denne løysinga. Den er det ikkje driftsmessig budsjettert med denne løysinga, og den er truleg på tvers med allmenn oppfatning av kva ein kommune skal prioritere opp, i ein periode kor vi skal ned i drift.

2. Tilskot

Ein støtte gjennom eit tilskott påverkar ikkje driftsnivået på same måte. Den kan påverke kommunens netto driftsresultat dersom ein gjer ein tilleggsbevilling, men ikkje direkte i drifta og dermed eit ytterligare innsparingskrav ute på einingane. Ein kan gje eit tilskot til eit føremål gjennom allereie vedtekne midlar.

Vi har pr 31.12.18, 10,06 mill kr på disposisjonsfond og vi har i budsjett 2019 satt av 300 000 kr til næringsutvikling på næringsfond. Det siste er den mest openbare løysinga. Den påverkar korkje drift eller netto driftsresultat og tilskotet kan grunngis som næringsutvikling.

Rådmannen si tilråding:

Seljord kommune forpliktar seg til å gje eit tilskot på til inntil 300 000 kr for utvikling av garasjeplassar i Arnestadbygga som eit næringstilskot og verkemiddel for auke lokal beredskapsevne. Tilskotet blir gjeve som eit bidrag for å auke den lokale beredskapsevna i Seljord kommune.

Seljord kommune saman med huseigar skal søke å redusere Seljord kommune sin tilskotsandel. Seljord kommune skal kunne seie opp avtala med politiet dersom dei ikkje forleng sin betalande leige på minst 60 000 kr, og i stade knytte seg til andre betalingsvillige leigetakarar frå og med år to.

Inndekning for tilskotet gjerest ved å nytte seg av allereie avsette midddlar på 300 000 kr til næringsutvikling.

Utskrift til:

Dato : 20.03.19

Til
Seljord kommune
V/ Finn Arild Bystrøm

Kopi: Halfdan Hagan

AREALBEHOV GARASJER SELJORD LENSMANSKONTOR

I en lengre periode, fra 2012, har noe av politiets behov for garasjer blitt dekt opp av bruke garasjene som Seljord kommune leier av Hauglid eiendom i Arnestad 1.

Dette ble gjort som en muntlig avtale, for å bidra med plass for noe beredskapsutstyr som politiet hadde ønske om å plassere i Seljord. Det var ikke økonomi til å gjøre mer utvidelser / leie mer areal for lensmannskontoret i 2012, men det ble lagt til rette for en mulig videre utvidelse, med garasjer i Arnestad 2.

I tiden etterpå, har det ikke ført frem noen løsning med å leie det aktuelle arealet fra Politiet, det har vært en vente og se holding ift mulige sammenslåinger av lensmannskontor og hva som skjer etter det.

Som alle vet har man landet sentralt, med at dagens lensmansstruktur skal være slik den er nå, og de kontor som er igjen, skal bestå og styrkes i tiden fremover, ref sentrale politiske vedtak.

Vi ser videre at kommunene i Øvre Telemark bidrar til å legge mest mulig til rette for å styrke det kontoret som er i deres kommune og Hauglid Eiendom som utleier av bygget som Politiet i dag leier, har til nå og vil videre bistå både økonomisk og legge til rette for at lensmannskontoret i Seljord består og styrkes, slik de sentrale politiske vedtak sier.

Areal, plassering og innhold i Lensmannskontorets lokaliteter i Seljord, har idag den fleksibilitet som trengs for å kunne styrkes i tiden fremover. Både med det arealet de leier i dag og det areal som kan tilpasses og legges inntil for politiet, i Arnestad 2.

Når nå muligheten for å bruke garasje hos Seljord kommune i Arnestad 1, ikke lengre er mulig, og for å styrke kontoret kandidatur, som lokalt lensmannskontor i Øvre Telemark fremover, (når dagens leieavtale mellom utleier og Politiet avsluttes og må fornyes senest, september 2021) ser man strategisk på å etablere en garasje for 4 stk tjenesteenheter/ utstyr i ene enden av Arnestad 2.

Arealene som man ser trengs for å dekke opp behovet, er på ca 90 m2 mens totalt tilgjengelig areal er på ca 260m2. Ved å gå for en slik løsning vil det vanskeliggjøre muligheten utleier har for å leie ut det ekstra areal på ca 160 m2, mellom dagens leieforhold med Politiet og den mulige garasje for tjenestebiler til Politiet.

Dette må også tas med i det total kostnadsbildet for arealet og som utleier har hatt stående mer eller mindre ledig uten leieinntekter over en lengre periode.

Forslag til løsning:

I alternativet gjør man tilpasninger av arealet og etablerer en større garasje for inntil 4 kjøretøy på sør-øst side av lokalene, med port inn fra sør eller øst. Se vedlagte skisse. Garasjen må bygges som egen branncelle og vil få en innvendig høyde på mellom 240-250 cm.

Det er, som tidligere sagt, ikke en endelige planløsning som vises på vedlagte skisser, her ønsker vi å ha en tett, men rask dialog med flere aktører, for å finne den mest optimale løsning.

Investeringskostnad for å bygge inn garasje med tilhørende brannvegger og porter er estimert til rundt kr 360.000,- inkl mva.

1. Kost - Finansiering:

- Investeringskost kr 360000,- fordeles over 2 års leieperiode. Dvs 180000 til inndekning pr år av investeringskost.

2. Leieinntekter fra politet (inndekning av ombyggingskost ikke til dekking av «normale leiekostnader»):

- Leieinntekter for arealet kr 70000,- for år 1 av leieperioden. (dekkes av Politiet)
- Leieinntekter for arealet kr 70000,- for år 2 av leieperioden (vanskelig med Commitments fra Politet på år 2.)

3. Info punkt som viser hva utleier har av tapte inntekter / gir selv av tilskudd:

Normale inntekter på det tilgjengelige areal pr år.

- Fellesutgifter: Vann og kloakkavgifter, strøing, brøyting, renovasjon, eiendomsavgifter, service på ventilasjonsanlegg, renhold av uteareal etc. Fellesutgiftene avregnes årlig iht fremlagt regnskap eller fast sum på kr 100,- pr m². Disse kostnader bør dekkes av bruker (politiet) i perioden.
- Basisleie av aktuelle lokalet (ca 90 m²) a 850 pr m²: 80000,-
- Basisleie for det lokalet som muligens blir stående ledig i denne perioden pga dårlig tilgjengelighet/eksponering. ca 160 m² a 800 m² = 120000,-

Utleier «mister» leieinntekter av dette areal som vist over, og setter husleie til kr 0,-. Vi søker kun om inndekning av den investeringen som gjøres for å bygge inn garasje i det aktuelle arealet.

Vi mener dette er et meget sjenerøst tilbud, fra utleier for å bidra til å finne en løsning.

Underdekning blir som vist under (NB ! Kun av investering, uten å ta høyde for leieinntekter på areal):

År 1: 180000 (punkt 1) – 70000 (punkt 2) = kr 110 000

År 2: 180000 (punkt 1) – 70000 (punkt 2) = kr 110 000,- (må få godkjenning for år 2 fra politiet, er vanskelig)

Senario 1: Ved inndekning for kun ett års leie av garasjer :

Kr 180000 – 70000 = 110000 + 180000 = kr 290000 (underdekning)

Senario 2: Ved inndekning for to års leie av garasjer (her må Politiet godkjenne 2 års leie, dvs frem til september 2021)

Kr 180000 – 70000 = 110000 + 110000 = Kr 220000 (underdekning)

En løsning som kan diskuteres med kommunens administrasjon

Hvis leieforholdet fornyes for politiet i disse lokaler og ny leieavtale med dagens lensmannskontor etableres, vil vi foreslå at utleier betale tilbake deler av tilskudd fra Seljord kommune.

Til fratrekk vil da være en redusert inndekning av det leide areal ref «normale leieinntekter» på kr 50000 pr år, dvs kr 100000 for perioden på to år, som er delvis kompensasjon for det utleier har «tapt» av leieinntekter på disse lokaler i perioden, men så må vi også ta hensyn til at man muligens må endre lokalene tilbake til opprinnelig bruk, hvis det ikke blir noe lensmannskontor i disse lokalene etterpå?

Skulle det være behov for ytterlig informasjon og /eller møter, vennligst ta kontakt så stiller vi opp på kort varsel.

Vedlegg : Skisse på garasjeløsning

Med hilsen for
Hauglid Eiendom AS

Arnt Helge Hauglid

Seljord kommune

Arkiv:

Saksnr.: 2019/575-2

Sakshand.: Asbjørn Storrusten

Direkte tlf.: 350 65 155

Dato: 29.03.2019

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap/økonomiutval	23/19	11.04.2019
Kommunestyret	15/19	02.05.2019

Vidare Breiband- og fiberutbygging i Seljord kommune

Saksdokument:

Vedlegg:

2 Tilskudd til bredbåndsutbygging 2019 – Oppfølging av Tidligere tildelinger

Saksutgreiing:

Regjeringa har gitt Nkom, Nasjonal kommunikasjonsmyndighet, i oppgåve å administrere tilskotsordninga. Kommunar kan søke Nkom om støtte og kommunale søknader må bli sendt gjennom Telemark fylkeskommune.

Ordninga skal føre til at alle husstandar i Noreg får eit grunnleggjande breibandstilbod av god kvalitet 30 Mbit/s eller høgare. Det er også mogleg å få støtte til å auke kapasiteten på breibandet i område der kapasiteten er låg og der tilbodet er avgrensa og det ikkje er venta meir kommersiell utbygging i løpet av dei næraste åra.

NKOM har nå fordelt si ramme på 200 mill. kr for støtte til utbygging av breiband i område som ikkje er kommersielt lønsame å bygge ut. Fordelinga gjev Telemark fylke ei ramme på kr 6.160.784,-.

Kommunane er bedt om å sende søknadar til fylkeskommunen innan 10. juni. Fylkeskommunen vil sende desse prosjekta til Nkom for fordeling av støtte.

Slike prosjekt føreset eit spleiselag mellom Staten (Nkom), kommunar og utbyggjar. Seljord kommune har ikkje avsett midlar for å støtte ynskja breibandutbygging.

Kommunen har nå ingen fullgod oversikt over kven som har god/sikker breibandtilgang eller mobiltilgang. Det er erfaringsmessig forskjell på teoretisk og praktisk dekning. Administrasjonen planlegger å starte opp arbeidet med å kartlegge område med manglande, dårleg og usikker

dekning i løpet av våren. Dette er planlagt gjennomført ved å be om innspel / høyring frå innbyggjarane i kommunen.

Telenor AS som tradisjonelt har vore leverandør av koparliner til alle bustader i landet som har ynskt det, har også levert breiband gjennom dette nettet.

Telenor AS har meldt at dei vil avvike koparnettet og vil slutte å vedlikehalde/ reparere feil frå mai 2019 og innan 4 år frå januar 2019. Dette gjer at mange bustader i kommunen vil miste sitt breibandtilbod dei neste åra.

Det er ikkje kjent kva som er Telenor sin strategi når dei avviklar koparnettet.

Det er mange områder i Seljord som ikkje har eit godt breiband-/fibertilbod. Både sentrale område som bør vere kommersielt lønsame å bygge ut og område som det ikkje er kommersielt lønsame å bygge ut og som staten og kommunen må bidra til at får tilfredstillande dekning.

Områder som bør vere kommersielt lønsame er;

- a) Nordbygdi (vest for Gullnesvegen- kommunegrense),
- b) Bjørgemoen/Trongkleiv/ Flatin,
- c) Mosasida frå Seljord til og med Sandsdalen.

I samanheng med søknad om støtte til utbygging av breiband/fiber i 2017 var kommunens liste over område slik;

- a) Langlim- Mandal
- b) Vefall – Brekke
- c) Garvik
- d) Kivledalen

Seljord kommune søkte i 2017, og fekk støtte av NKOM for å bygge ut området Langlim – Mandal. Kommunen gjekk inn ei avtale med VTK AS om denne utbygging i januar 2018 og det er nå meldt at dei aller fleste som ynskja å knytte til fibernettet nå har fått dette installert. Hausten 2018 løyvde kommunen eit tilskott på kr 20.000,- for utbygging av breiband til Øvrebø i Åmotsdal.

VTK AS har berekna kostnaden for utbygging av breiband/ fiber til områda slik ;

a) Vefall/Brekke	1.500.000,-
b) Seljordsheii/ Garvik/ Telnes	4.300.000,-
c) Kivledalen	1.000.000,-

Det syner seg at for å byggje eit godt nett til Garvik/Telnes så er ein avhengig av at Seljordsheii blir bygd ut.

Vurdering

Administrasjonen meiner at det er naudsynt for kommunen å halde fram med å bygge ut eit breibandtilbod til alle i Seljord.

Seljord kommune bør i 2019 søke Nkom om støtte til å bygge breiband/ fiber med utbygging i 2020-2021 i områda Vefall/Brekke og Seljordsheii/ Garvik/ Telnes.

Vefall/Brekke	1.500.000,-
<u>Seljordsheii/ Garvik/ Telnes</u>	<u>4.300.000,-</u>
Sum 2020-2021	5.800.000,-

Fordelingsnøkkel som bør søkast er at utbygger dekker omlag 30 %, støtte frå Nkom på omlag 35 % og lokal finansiering kommunen /Vest-Telemark Næringsbygg (RDA- midlar) 35 %.

Dette vil gje ein trong for lokal finansiering på kr 2 mill.

Rådmannen si tilråding:

Rådmannen rår formannskapet til å fatte følgjande vedtak;

Formannskapet rår kommunestyre til å vedta;

- A. Seljord kommune oppmodar Vest-Telemark kraftlag/ Telefiber om snarast mogleg å tilby breiband/fiber på kommersiell basis til innbyggjarane i
 - 1) Nordbygdi (vest for Gullnesvegen- kommunegrense),
 - 2) Bjørgemoen/Trongkleiv/ Flatin,
 - 3) Mosasida frå Seljord til og med Sandsdalen.
 - 4) Husstandar nær utbygde område
- B. Seljord kommune søker NKOM i 2019 om støtte til å bygge breiband/ fiber til områda Vefall/Brekke og Seljordsheii/ Garvik/ Telnes for utbygging i 2020-2021.
- C. Seljord kommune vil vurdere, i samanheng med revidering av økonomiplanen 2020-2021, å sette av midlar for eigenandel (inntil kr 2.000.000,-) som kommunal del i denne søknaden.
- D. Administrasjonen må kartlegge dei områda som manglar/har usikker dekning av mobiltelefoni og breiband, og arbeide aktivt for å sikre dekning av desse områda.

Handsaming i Formannskap/økonomiutval - 11.04.2019

Framlegg frå ordførar Halfdan Haugan (AP): Endring under punkt A – Føre opp Notodden Energi i tillegg til Vest-Telemark kraftlag og Telefiber.

Ordførars tillegg vart samrøystes vedteke.

Vedtak i Formannskap/økonomiutval - 11.04.2019

- A. Seljord kommune oppmodar Vest-Telemark kraftlag/ Telefiber og Notodden Energi om snarast mogleg å tilby breiband/fiber på kommersiell basis til innbyggjarane i
 - 1) Nordbygdi (vest for Gullnesvegen- kommunegrense),
 - 2) Bjørgemoen/Trongkleiv/ Flatin,
 - 3) Mosasida frå Seljord til og med Sandsdalen.
 - 4) Husstandar nær utbygde område
- B. Seljord kommune søker NKOM i 2019 om støtte til å bygge breiband/ fiber til områda Vefall/Brekke og Seljordsheii/ Garvik/ Telnes for utbygging i 2020-2021.
- C. Seljord kommune vil vurdere, i samanheng med revidering av økonomiplanen 2020-2021, å sette av midlar for eigenandel (inntil kr 2.000.000,-) som kommunal del i denne søknaden.
- D. Administrasjonen må kartlegge dei områda som manglar/har usikker dekning av mobiltelefoni og breiband, og arbeide aktivt for å sikre dekning av desse områda. Samrøystes med endring i punkt A.

Fra: Torgeir Selle (torgeir.selle@t-flk.no)

Sendt: 19.03.2019 14:37:54

Til: Bamble kommune; Bø kommune; Drangedal kommune; Postmottak Fyresdal kommune; Hjartdal kommune; Kragerø kommune; Kviteseid kommune; Info Nissedal; Nome kommune; Notodden kommune; Porsgrunn kommune; Sauherad kommune; Post Seljord Kommune; 'post@siljan.kommune.no'; Skien kommune; 'postmottak@tinn.kommune.no'; Tokke kommune; Vinje kommune; Asbjørn Storrusten; Arne Ettestad; Bjorn.Olav.Haukelidsaeter@kviteseid.kommune.no; Børge Skårdal; Dagfinn Jaren (dagfinn.jaren@tinn.kommune.no); ebj@siljan.kommune.no; Eva Rismo; Halvor; John Kjell Lien; john.terje.veseth@nuas.no; Kjell Borgeraas; Lars Tore Svendsen; Leidulf Aakre; Martin Kaalstad (Sauherad); stefan.langfors@hjordal.kommune.no; Stein Ove Sannes; Tor Arnesen; Tor Flom; Torunn Räftevold Rue; Vidar Lofthus; oyvind.solbakken@porsgrunn.kommune.no

Kopi: Audun Mogen

Emne: Tilskudd til bredbåndsutbygging 2019 - Sak: 19/04548

Vedlegg: Tilskudd til bredbåndsutbygging 2019 – Oppfølging av tidligere tildelinger .pdf;2018 - Søknadsskjema bredbånd fra kommunene.docx

Hei

Da er endelig retningslinjer og beløp klare for 2019.

Se spesielt på følgende punkter i vedlegget som gir informasjon om hvordan forholde seg til tildelingene i 2018, samt søknadsprosessen i år

:

- Beløp Telemark 6.160.784
- Frist fra Fylkeskommunen til NKOM: 19. juni
- Konkurransetilsyn for 2019 per fylke
- Mobildatakvote på 1Tb tilsvarer i denne sammenheng ubegrenset bruk, og er således innenfor definisjonen av fast bredbånd
- Som tidligere legges offentlig veiledende kunngjøring ut på Doffin fra Telemark fylkeskommune <https://www.doffin.no/Notice/Details/2018-388330>
- Veiledende høring kan suppleres med lokal kommunal høring
- Ny mal for innsending fra fylkeskommunen utarbeides senere av NKOM, og denne vil danne grunnlag for kommunenes / regionenes søknad til Telemark fylkeskommune

Jeg regner ikke med at søknadsskjema til meg vil endres særlig fra fjorårets. Frist til fylkeskommunen regner jeg med blir ca 10. juni, men jo før jo bedre

Jeg deltar på et informasjonsmøte med NKOM i Oslo 11. april og sender mer informasjon etter dette..

Se nye kart og dekningsinformasjon [her](#):

Legger også ved fjorårets søknadsskjema.

Vi kan godt invitere NKOM også i år dersom dere synes det er nyttig og interessant.

Kontakt meg gjerne dersom dere har spørsmål!

Vennlig hilsen

Torgeir Selle

Tlf: 9575 1226

Dette er E-posten fra NKOM:

Emne: Retningslinjer for bredbåndsstøtteordningen 2019 - Innstillingsfrist 19. juni 2019

Til fylkeskontaktene for bredbåndsstøtte.

Vedlagt følger Samferdselsdepartementets retningslinjer for statsstøtte til bredbåndsutbygging i 2019 med vårt oversendelsesbrev. Brevet er ekspedert i dag pr. epost til fylkenes postmottak.

Nye kart og annen dekningsinformasjon er publisert [her](#).

Øvrige områder på Nkom's hjemmesider vil bli oppdatert i forhold til årets ordning i løpet av uken.

Fristen for å sende fylkenes innstilling til Nkom er 19. juni 2019.

Mvh. Tor Arne Knutsen

Senioringeniør

Teknologiavdelingen/Seksjon Nett og tjenester

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet

Sentralbord: 22 82 46 00

Dir.tlf.: 22 82 46 90

Mobil: 957 29 539

www.nkom.no

Se adresseliste

Vår ref.:1805600-5 -
Vår dato: 19.3.2019

Deres ref.:
Deres dato:

Saksbehandler: Tor Arne Knutsen

Tilskudd til bredbåndsutbygging 2019 – Oppfølging av tidligere tildelinger

Samferdselsdepartementet har utarbeidet nye retningslinjer for støtte til utbygging av bredbånd i områder som ikke er kommersielt lønnsomme å bygge ut. Retningslinjene følger vedlagt.

I tillegg ser Nkom et behov for å klargjøre enkelte plikter og roller knyttet til tidligere års tildelinger. Nkom ber derfor om at dette brevet sendes ut til alle kommuner - også de som ikke er aktuelle for støtte i år.

Oppfølging av tidligere tildelinger

Nkom understreker at et nytt krav for tildelingene i 2018 er at det skal etableres ekstra rørkapasitet dersom støtten bl.a. brukes til å etablere rør eller kanaler, jf. akseptskjema. Fra 2018 er det også et krav at det ikke kan inngås kontrakter med bindingstid med slutt kunder før fire uker etter at standardtilbudene for grossisttilgang er publisert, jf. akseptskjema. Nkom ber fylkeskommunene sikre at konkurranseutlysninger og kontrakter knyttet til tildelinger i 2018 har med disse kravene.

Nkom ser videre et behov for å klargjøre innholdet i plikten til å publisere standardtilbud for grossisttilgang på utbyggernes hjemmesider, en plikt som gjelder alle tildelinger fra og med 2014 til og med 2018¹. Det vil bli orientert om dette arbeidet på det planlagte informasjonsmøtet for fylkeskontaktene 11. april 2019. Nkom vil vurdere å kreve at det inntas bestemmelser i utbyggingskontraktene for tildelinger i 2019 om at støtte ikke skal utbetales før standardtilbud for tidligere års tildelinger er publisert på hjemmesiden til utbygger.

¹ Jf. punkt (55) i notifiseringen vedlagt tildelingsbrevet for tildelinger 2014-2017 og akseptskjema for tildelinger i 2018.

Tilskudd til bredbåndsutbygging 2019

Økonomiske rammer

Stortinget har bevilget kr. 199 750 000 for dette formålet i 2019. Midlene skal fordeles iht. punkt 3 i departementets retningslinjer. Nedenfor følger fordelingsnøkkelen og de økonomiske rammene for alle fylkene.

Fylke	Husholdn. ("HH") totalt	Ant. HH uten min. 10 Mbit/s	Ant. HH m/xDS 10-30 Mbit/s	Sum hush.	Fordeling 2019	Beløp per fylke
Akershus	258161	1886	357	2243	7,21 %	kr 14 402 156
Aust-Agder	52273	942	191	1133	3,64 %	kr 7 273 028
Buskerud	125680	1079	173	1252	4,03 %	kr 8 040 161
Finnmark	34356	1057	15	1072	3,45 %	kr 6 885 616
Hedmark	92354	2721	426	3147	10,12 %	kr 20 206 891
Hordaland	236594	1127	188	1315	4,23 %	kr 8 445 422
Møre og Romsdal	117658	1766	402	2168	6,97 %	kr 13 923 244
Nordland	111148	3313	628	3941	12,67 %	kr 25 303 741
Oppland	88746	1555	167	1722	5,53 %	kr 11 054 415
Oslo *)	0	0	0	0	0,00 %	kr -
Rogaland	201313	916	286	1202	3,86 %	kr 7 717 245
Sogn og Fjordane	47402	1191	109	1300	4,18 %	kr 8 348 974
Telemark	80342	861	99	960	3,08 %	kr 6 160 784
Troms	78127	1439	94	1533	4,93 %	kr 9 844 878
Trøndelag	216646	4597	901	5498	17,67 %	kr 35 299 031
Vest-Agder	82590	1152	145	1297	4,17 %	kr 8 324 606
Vestfold	112662	261	34	295	0,95 %	kr 1 891 869
Østfold	132761	964	68	1032	3,32 %	kr 6 627 938
Norge totalt	2068813	26827	4283	31110	100 %	kr 199 750 000

*) Ettersom beløp til Oslo utfra fordelingsnøkkelen er under kr. 100.000, er disse midlene fordelt mellom de øvrige fylkene utfra samme nøkkel, jf. punkt 3 i departementets retningslinjer.

Sentrale endringer i departementets retningslinjer for 2019

- For å ivareta områder hvor eksisterende bredbåndstilbud bortfaller som følge av nedleggingen av Telenors kobbernett er fordelingsnøkkelen mellom fylkene endret, jf. punkt 3. Fordelingsnøkkelen er nå basert på summen av antall husholdninger som ikke har bredbånd med minst 10 Mbit/s og husholdninger som har bredbåndstilbud med nedlastingshastighet i intervallet 10-30 Mbit/s, men bare basert på Telenors kobbernett. En vesentlig årsak til de store endringene i prosentandelen som tilfaller hvert fylke i 2019 i forhold til 2018 er at 50 % av midlene i 2018 ble fordelt utfra antall husstander som ikke hadde bredbåndsdekning hensyntatt utendørs mobildekning. Antallet slike husstander har nå blitt så lavt at det ikke er egnet som fordelingsnøkkel.

- Tilsvarende kriterier vil også bli benyttet for fordeling av eventuelle restmidler etter første tildeling, jf. punkt 11.
- Prosjekter i kommuner som ikke oppfyller kravene i ledningsforskriften² skal ikke tildeles støttemidler, jf. punkt 7.
- Fylkeskommunene har ansvar for at det skjer en samlet konkurranseutlysning for fylkeskommunen, jf. punkt 12.

Kommentarer til enkelte av punktene i retningslinjene

8. Frist for innsending av innstilling er 19. juni 2019.
12. Selv om konkurranseutlysningene skal skje samlet for hvert fylke, vil Nkom understreke viktigheten av å opprettholde engasjementet lokalt i kommunen med hensyn til å kartlegge behov og mulig dugnadsinnsats for å redusere utbyggingskostnadene. Informasjon om «interessentlister»³, kartlagt vilje til dugnadsinnsats, muligheter for bruk av eksisterende infrastruktur og annen relevant informasjon som kan påvirke utbyggers kostnader må inngå i konkurransegrunnlaget for å sikre likeverdig informasjon.
16. En veiledning for grossistpriser i statsstøttede nett som Nkom vil publisere høsten 2019 vil danne grunnlag for rådgivningen.
17. Det vises til departementets kommentarer vedrørende mulig ny notifikasjon for 2019 i stedet for bruk av gruppeunntaket. Dersom det blir en ny notifikasjon, vil det bli informert om dette i tildelingsbrevene. For konkrete krav knyttet til gruppeunntaket vises det til akseptskjema for tildelingene i 2018.
18. Dette kravet tilsvarer grunnlaget for fordelingsnøkkelen mellom fylkene, og sikrer at midlene rettes inn mot de som har størst behov for støtte. Rådatafilene som er tilgjengelige på siden med dekningsinformasjon, jf. nedenfor, vil være et viktig verktøy for å sikre at dette kravet er oppfylt.
21. Som i 2018 anser Nkom et tilbud med en datakvote på minimum 1 Terabyte som tilnærmet ubegrenset data. Nkom vil utarbeide en veiledning for ytelsesvurdering av mobil- og FWA-teknologi og tar sikte på å ferdigstille denne før tildelingsbrevene for 2019 sendes ut.
23. Fylkeskommunen eller kommunen kan velge å anvende lokale offentlige støttemidler til utbygging av bredbåndstilbud til fritidsboliger. Eventuell slik støtte regnes ikke som «lokale bidrag», jf. punkt 19.

² <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2013-10-08-1212>

³ Informasjon både om teksten som interesserte har undertegnet, og antall interesserte.

Dekningsinformasjon – Offentlig høring

Dekningsinformasjon ligger tilgjengelig på Nkoms hjemmesider⁴. Nkom vil også minne om at alle prosjekter det søkes støtte til, må ha vært gjennom en offentlig høring for å avdekke om det eksisterer et tilbud eller er planer om kommersiell utbygging i de aktuelle områdene. En slik offentlig kunngjøring må legges ut på Doffin som veiledende kunngjøring⁵. Kravet til slik nasjonal kunngjøring er ikke til hinder verken for lokale høringer på kommunalt nivå for behovskartlegging, eller for direkte kontakt med enkelte tilbydere for å kartlegge eksisterende eller planlagte tilbud. Nkom minner om at dokumentasjon på gjennomføring av høring, herunder oversikt over mottatte svar, skal arkiveres i minimum 10 år.

Nedlegging av kobbernettet

Telenor varslet i januar 2019 nedleggelse av kobbernettet i Norge innen fire år. Nkom har tatt opp denne problemstillingen med EFTAs overvåkingsorgan (ESA) når det gjelder statsstøtte til bredbåndsutbygging i berørte områder. Inntil vi eventuelt har fått godkjenning fra ESA, vil det ikke være tillatt å anvende statsstøtte til å tilby tjenester i områder som i dag har tilbud om bredbånd med en nedlastingshastighet på mer enn 30 Mbit/s (NGA-tilbud) selv om dette er basert kun på Telenors kobbernett som er varslet nedlagt. Dersom ESA ikke gir godkjenning for å bygge ut med statsstøtte i parallell med eksisterende xDSL-tjeneste, kan nettet likevel forberedes for tilkobling av disse kundene, og de kan få tilbud fra det statsstøttede nettet på det tidspunktet DSL-tjenesten legges ned. Dersom ESA godkjenner statsstøtte for tilbud til kunder som har NGA-tilbud basert på xDSL, vil dette bli kommunisert i tildelingsbrev.

Frist for innsending av innstilling fra fylkene 19. juni 2019

Fylkeskommunen sender sin prioriterte innstilling til Nkom innen 19. juni 2019. En mal for innstilling tilsvarende den for 2018, vil bli utarbeidet og offentliggjort i løpet av våren. Fylkeskommunene utformer selv søknadsskjema som kommunene skal benytte. Merk at dersom det tas utgangspunkt i skjemaet fra 2018⁶, må punkt 4.3 endres for å reflektere de endrede kravene i punkt 18 i årets retningslinjer. Nkom vil utfra innstillingen kontrollere at prosjektporteføljen samlet er i tråd med retningslinjene. Skjemaet for tilleggsinformasjon kan fylkeskommunen velge å benytte som søknadsskjema fra kommunene, men det står fylkeskommunen fritt å bruke annen søknadsform eller endre/utvide skjemaet. Slike søknadsskjemaer fylkeskommunen mottar fra kommunene sendes ikke til Nkom.

⁴ <https://www.nkom.no/teknisk/bredb%C3%A5nd/utbygging/dekningsinformasjon>

⁵ Se f.eks. <https://www.doffin.no/Notice/Details/2018-308179>

⁶ Jf. «Skjema for tilleggsinformasjon» for ordningen fra 2018.

Informasjonsmøte

Departementet og Nkom inviterer til et informasjonsmøte for fylkeskontaktene i Oslo torsdag 11. april 2019 kl. 11:00-15:00. Invitasjon med program og påmeldingsinformasjon kommer i egen sending.

Dersom det er andre spørsmål til tilskuddsordningen og de nye retningslinjene ber vi om at disse sendes til Nkom snarest mulig slik at svar kan forberedes til informasjonsmøtet. Nkom vil fortløpende oppdatere en «spørsmål og svar» side på våre hjemmesider: www.nkom.no.

Med hilsen

Per Eirik Heimdal
avdelingsdirektør

Camilla Broch Pedersen
seksjonssjef

Dokumentet er godkjent elektronisk og ekspedert uten underskrift

Adresseliste

Mottaker	Kontaktperson	Adresse	Poststed	Land
Akershus fylkeskommune		Postboks 1200 Sentrum	0107 OSLO	Norge
Aust-Agder fylkeskommune		Postboks 788 Stoa	4809 ARENDAL	Norge
Buskerud fylkeskommune		Postboks 3563	3007 DRAMMEN	Norge
Finnmark fylkeskommune		Fylkeshuset Postboks 701	9815 VADSØ	Norge
Hedmark fylkeskommune		Postboks 4404, Bedriftssenteret	2325 HAMAR	Norge
Hordaland fylkeskommune		Postboks 7900	5020 BERGEN	Norge
Møre og Romsdal fylkeskommune		Postboks 2500	6404 MOLDE	Norge
Nordland fylkeskommune		Fylkeshuset	8048 BODØ	Norge
Oppland fylkeskommune		Postboks 988	2626 LILLEHAMMER	Norge
Oslo kommune		Rådhuset	0037 OSLO	Norge
Østfold fylkeskommune		Postboks 220	1702 SARPSBORG	Norge
Rogaland Fylkeskommune		Postboks 130 Sentrum	4001 Stavanger	Norge
Sogn og Fjordane fylkeskommune		Askedalen 2	6863 LEIKANGER	Norge
Telemark Fylkeskommune		Postboks 2844	3702 SKIEN	Norge
Troms fylkeskommune		Postboks 6600 Langnes	9296 TROMSØ	Norge
Trøndelag fylkeskommune		Fylkets husPostboks 2560	7735 STEINKJER	Norge

Nasjonal
kommunikasjons-
myndighet

Vest-Agder
Fylkeskommune

Postboks 517
Lundsiden

4605
KRISTIANSAND
S

Norge

Vestfold
fylkeskommune

Postboks 2163

3103
TØNSBERG

Norge

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet
Postboks 93
4791 LILLESAND

Deres ref

Vår ref
15/3709-25

Dato
28. februar 2019

Bredbåndsstøtte 2019

Samferdselsdepartementet viser til dialog mellom Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) og departementet om retningslinjer for tilskudd til bredbånd i 2019, herunder Nkoms brev til departementet av 5. desember 2018. Vi viser også til møte med Nkom og Nasjonalt breibandsråd, hvor Nasjonalt breibandsråd på vegne av fylkeskommunene ga innspill til departementet om forvaltningen av midlene i 2019.

Samferdselsdepartementet har blant annet på bakgrunn av nevnte dialog og innspill besluttet at nedenstående prinsipper skal legges til grunn for bruk av statlige midler til bredbånd (dvs. midler over kap. 1380, post 71) i 2019.

Prinsipper for forvaltning av midler over kap. 1380, post 71 (bredbånd)

Samferdselsdepartementet ber Nkom om å gjennomføre tilskudd til bredbånd i 2019 i tråd med følgende prinsipper:

Overordnede prinsipper

1. Prosjektene som kan få støtte under ordningen gjelder utbygging av bredbånd i områder som mangler tilbud om bredbånd med 30 Mbit/s eller høyere, det vil si hvite NGA områder. Utbyggingen skal gi tilbud om bredbånd med minst 30 Mbit/s nedlastningshastighet.
2. Fylkeskommunen har det overordnede ansvaret for at prosjekter innen eget fylke gjennomføres i tråd med ordningen

Prosess

3. Nkom fastsetter en økonomisk ramme for hvert fylke basert på bevilgningen på kap. 1380, post 71 og en fordelingsnøkkel. Fordelingsnøkkelens baseres på summen av antall husholdninger i fylket som ikke har tilbud om bredbånd med nedlastningshastighet på minst 10 Mbit/s og antall husholdninger i fylket som har tilbud om bredbånd med nedlastningshastighet i intervallet 10-30 Mbit/s basert kun på xDSL iht. siste tilgjengelige tall for bredbåndsdekningen.¹
4. Dekningsgradene som nevnt i punkt 3 skal være basert på fast bredbånd, inklusive fast radio, og innendørs mobildekning (LTE).
5. Nkom informerer den enkelte fylkeskommune om de økonomiske rammene.
6. Den enkelte fylkeskommune prioriterer prosjekter innenfor den økonomiske rammen og utarbeider en innstilling over hvilke prosjekter som skal få støtte i fylket.
7. Prosjekter i kommuner som ikke oppfyller kravene i ledningsforskriften² skal ikke tildeles støttemidler og skal dermed ikke inkluderes i fylkeskommunens innstilling.
8. Fylkeskommunens innstilling oversendes Nkom innen tre måneder etter at Nkom har informert om rammen. Nkom kontrollerer at prosjektporteføljen som omfattes av innstillingen er i tråd med ordningen, etter hvert som innstillinger mottas.
9. Nkom utsteder deretter et tildelingsbrev med akseptskjema. Når de formelle akseptene foreligger, kan Nkom utbetale de økonomiske støttebeløpene til fylkeskommunene.
10. Eventuelle overskytende midler, som følge av at en eller flere fylkeskommuner ikke benytter seg av hele sin tildelte ramme innen fristen på 3 måneder, gjøres tilgjengelig for andre fylkeskommuner som kan fremme innstillinger om ytterligere prosjekter innen en nærmere angitt frist.
11. Tildeling av midler etter punkt 10 skal baseres på tilleggsinnstillinger som gir flest husholdninger som i dag ikke har bredbåndstilbud, bare et tilbud med nedlastningshastighet på under 10 Mbit/s eller tilbud om bredbånd mellom 10 og 30 Mbit/s kun basert på xDSL.
12. Fylkeskommunene innhenter akseptskjema fra de ulike kommunene/prosjekteierne og har ansvar for at konkurranseutlysninger av de aktuelle prosjektene skjer samlet

¹ En eventuell fordeling av økonomisk ramme under 100 000 kr anses som uhensiktsmessig av praktiske årsaker. I de tilfeller et fylke får en andel av midlene som tilsier en økonomisk ramme lavere enn kr. 100 000, skal dette fylkets økonomiske ramme derfor tilfalle de øvrige fylker, fordelt etter samme nøkkel som øvrige midler.

² Forskrift om saksbehandling og ansvar ved legging og flytting av ledninger over, under og langs offentlig veg

som en utlysning og innen ett år fra den dato tildelingsbrev er oversendt fra Nkom.

13. Anbudsinvtasjon og kontrakt skal ha bestemmelser om at utbygger plikter å gi den informasjon til prosjekteier eller Nkom som er nødvendig for å sikre at utbygger oppfyller kravene i statsstøtteregelverket og andre krav knyttet til ordningen, og å innrette seg etter pålegg fra prosjekteier som er nødvendige for å sikre at kravene i statsstøtteregelverket etterleves.
14. Fylkeskommunene rapporterer bruk av midlene til Nkom når prosjektene er ferdige, senest 2 år etter at midlene er utbetalt. Dersom prosjektene ikke er ferdigstilte innen fristen, skal fylkeskommunen melde fra om dette med en ferdigstillelsesplan innen samme frist.
15. Nkom bes bidra til at det i regi av fylkeskommunene etableres en enhetlig kartløsning for utbyggingsprosjektene på nasjonalt nivå.
16. Nkom skal ved behov rådgi prosjekteier vedrørende grossistprodukter med priser og i tvister mellom tilgangskjøpere og utbygger.

Vilkår

17. Støtten som gis under ordningen skal være i tråd med gruppeunntaket for bredbåndsstøtte (GBER).
18. Minst 80 prosent av husstandene i fylket som får tilbud om bredbånd gjennom denne støtteordningen skal være husstander som mangler et tilbud om bredbånd med minst 10 Mbit/s eller har tilbud om bredbånd i intervallet 10-30 Mbit/s basert kun på Telenors kobbernett (xDSL), gitt at det fortsatt finnes slike husholdninger i fylket. Nkom kan etter søknad fra fylkeskommunen fravike kravet dersom dette er nødvendig for å utnytte fylkeskommunens ramme på en effektiv måte.
19. Lokale bidrag skal utgjøre minimum 25 prosent av de totale prosjektkostnadene for prosjektene (samlet) som fylkeskommunen innstiller for støtte.
20. Prosjektene som søker om støtte skal være teknologinøytrale, det vil si at det kan f.eks. ikke stilles krav om fiberbredbånd.
21. Bredbåndstilbudet som etableres gjennom ordningen skal tilbys sluttbruker til en fastpris som er uavhengig av bruken (dvs. en tilsvarende løsning for mobil som fastnett med ubegrenset data, eller tilnærmet ubegrenset data, inkludert i månedsabonnementet til tilnærmet samme pris som fast bredbånd). For eventuelle tilbud/løsninger basert på trådløst nett («FWA») eller mobilnett skal det i tilbudet dokumenteres at løsningen, basert på lokale dekningsanalyser, vil gi stabilt høy kapasitet også ved høy belastning i nettet.

22. Prosjekter som mottar tilskudd skal etablere et reelt bredbåndstilbud til alle husholdninger og bedrifter innenfor det geografiske området det søkes om støtte til, dvs. 100 prosent dekning innenfor det aktuelle området.

Dette betyr f.eks. at dersom det søkes om støtte til utbygging av bredbånd i et gitt geografisk område, skal prosjekter som mottar slik støtte etablere et reelt tilbud om NGA-bredbånd til alle innbyggere og virksomheter i det aktuelle geografiske området som ikke har slikt tilbud fra før.

Områdene skal avgrenses slik at husholdninger/bedrifter eller klynger som nettstrukturmessig naturlig hører til området inngår i utbyggingsprosjektet. Nkom kan etter søknad fra fylkeskommunen gi unntak fra dette kravet. Der det er husholdninger/bedrifter med NGA-dekning innenfor områder som ellers ikke har dekning, må ikke disse gis tilbud i forbindelse med prosjektet, og slike husholdninger/bedrifter kan markeres som unntatt i ellers sammenhengende områder.

23. Støttemidler skal ikke anvendes for å etablere tilbud til fritidsboliger. Dette er ikke til hinder for at infrastruktur som etableres for å tilknytte husholdninger eller bedrifter også kan benyttes for å koble til fritidsboliger. Særkostnadene for å etablere tilknytninger til fritidsboliger skal i så fall skilles ut fra regnskapet for det statsstøttede prosjektet.
24. Utbyggere med offentlig støtte skal tillate andre tilbydere å koble seg på det aktuelle nettet til rimelige vilkår, for å tilby bredbånd i tilgrensende områder.
25. Departementet kan gjøre unntak fra disse retningslinjene i særlige tilfeller.

Eventuell notifikering av ordning for 2019

Ordnningen i 2018 er basert på det såkalte gruppeunntaket for bredbåndsstøtte (GBER³). Vilårene under gruppeunntaket er relativt rigide og gir liten fleksibilitet med hensyn til lokale (nasjonale) tilpasninger. Det er grunn til å tro at en notifikering⁴ av støtten kan gi noe større fleksibilitet, for eksempel i noen tilfeller til å forenkle kravet om tredjepartstilgang.

Departementet vil be Nkom om å undersøke om det vil være hensiktsmessig å gjennomføre en notifikering av ordningen for 2019.

³ General Block Exemption Regulation

⁴ En notifikering av støtten innebærer at man søker ESA om godkjenning av en ordning, hvorpå man får et vedtak fra ESA om at støtten er godkjent. I dette tilfellet baseres støtten ikke på gruppe unntaket med på ESAs retningslinjer for bredbåndsstøtte.

Nærmere om spørsmålet om støtte til områder som i dag har bredbånd basert på xDSL.

Som omtalt ovenfor, mener departementet at husstander som i dag har tilbud om bredbånd mellom 10 og 30 Mbit/s kun basert på Telenors kobbernett skal prioriteres i ordningen, i tillegg til husstander som ikke har bredbånd med 10 Mbit/s eller mer. Slikt tilbud er ikke å anse som NGA-bredbånd og støtte til slike husstander for å bygge ut tilbud om NGA anses derfor for å være i tråd med statsstøttereglene. Det kan imidlertid i enkelte tilfeller tenkes å være hensiktsmessig også å benytte midlene til å bygge ut tilbud om NGA-bredbånd til husstander som i dag har tilbud om bredbånd med hastighet over 30 Mbit/s kun over Telenors kobbernett (xDSL), fordi Telenors planlagte sanering av kobbernettet gjør at dette tilbudet i løpet av få år vil forsvinne. Pr. i dag er det uklart om statsstøtteregelveverket åpner for å gi støtte til utbygging av bredbåndstilbud til husstander som i dag har tilbud om bredbånd på over 30 Mbit/s kun basert på Telenors kobbernett. Departementet ber derfor Nkom om å undersøke nærmere hvilke muligheter som finnes i regelverket for å benytte midlene også til bredbåndsutbygging i slike tilfeller.

Nærmere om definisjonen av NGA

NGA bredbånd er i retningslinjene definert ut ifra tekniske kriterier, i hovedsak nedstrøms hastighet (>30 Mbit/s). Det kan imidlertid være tilfeller hvor et bredbåndstilbud teknisk sett kan gi over 30 Mbit/s men hvor de kommersielle vilkårene gjør at det blir uforholdsmessig kostbart for sluttkunden å benytte seg av tilbudet. Departementet ber Nkom å vurdere, og i denne forbindelse om nødvendig innlede dialog med EU-kommisjonen og/eller ESA, om det er grunnlag for å inkludere andre parametre i definisjonen av et NGA-bredbånd, herunder pris.

Med hilsen

Heidi Kvalvåg (e.f.)
avdelingsdirektør

Halvor Ødegaard
Seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Seljord kommune

Arkiv: S05
Saksnr.: 2018/399-3
Sakshand.: Finn-Arild Bystrom
Direkte tlf.:
Dato: 30.04.2019

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Kommunestyret	16/19	02.05.2019

Kommunesamarbeid om kraftsaker

Saksdokument:

Vedlegg:

1 4-Kommunesamarbeid om kraftsaker. Prosjektrapport frå styringsgruppe 31. august 2018.pdf

Saksutgreiing:

Ordførarane og rådmennene i Tinn, Hjartdal, Vinje, Tokke, Fyresdal, Nissedal, Kviteseid og Seljord bestemte i eit møte på Morgedal hotell 31.10.2017 at det skulle gjennomførast eit forprosjekt som skulle utarbeide ein modell for eit utvida kommunesamarbeid om kraftsaker i Telemark.

Konsesjonskraftstyret i Telemark gjorde følgjande vedtak i sak 9/ 2017:

«*Styrevedtak:*

Styret ber daglig leder arbeide sammen med avtalepartene i Konsesjonskraftstyret for å se på mulig kompetanseoppbygging innen områder som har med konsesjonskraft, beskatning, taksering etc. Styret ber om at det utarbeides et forslag til nødvendig organisering og at dette legges frem for styret våren 2018.»

Med bakgrunn i ovanfor nemnde konklusjonar vart det vedteke å gjennomføre eit forprosjekt som skal gje grunnlag for politiske vedtak i kommunane, fylkeskommunen og konsesjonskraftstyret om eventuelt deltaking i eit samarbeid.

Oppdragsgjevarar er dei 8 kommunane i Øvre Telemark pluss Konesjonskraftstyret i Telemark. Med bakgrunn i det langvarige samarbeidet ein har hatt om kraftsaker i Telemark og den føreståande regionreformen har Telemark fylkeskommune delteke i forprosjektet. Ordførarane/fylkesordførar og rådmennene/fylkesrådmann har vore styringsgruppe. Overordna mål er å sikre at kommunane og fylkeskommunen sine lovbestemte og tildelte rettar som vertskommunar for kraftproduksjon vert ivaretekne på beste måte. I dette ligg óg å maksimere verdiane av desse rettane i form av miljøverdiar, næringsinteresser og kommuneøkonomi.

Styringsgruppa si innstilling

Styringsgruppa har no levert si innstilling basert på vedlagde prosjektrapport «Kommunesamarbeid om kraftsaker»:

«Kraftsamarbeid i Telemark – styringsgruppa si tilråding

Styringsgruppa for prosjektet «Kommunesamarbeid om kraftsaker» tilrår følgjande:

Føremål og bakgrunn

Det er store kraft- og naturressursar i Telemark som skal forvaltast til beste for innbyggjarane i eit kort og langt perspektiv. Telemark er eit av Noregs største kraftfylker og er i front når det gjeld energi- og kraftkompetanse (miljø, næringsutvikling, økonomi).

Telemark har naturområder og naturressursar av nasjonal og internasjonal verdi. Telemark har óg sterke miljø og institusjonar knytt til natur- og miljøfovaltning, friluftsområder m.m. Bruk av denne kompetansen kan styrkast gjennom eit utvida kommunesamarbeid. Det vil gje enkeltkommunane større tilgang på kompetanse og dermed gjere dei mindre sårbare. Mogleghetane for å maksimere dei økonomiske verdiane og å vere proaktive i prosessar knytt endringar av rammevilkår vert styrka. Eit sterkt kompetansemiljø vil setje regionen betre i stand til å bevare og utvikle eksisterande bedrifter og tiltrekkje seg nye verksemdar/ arbeidsplassar til regionen. Eit samarbeid som óg omfattar miljøkompetanse vil styrke ivaretakinga av nye miljøkrav og samstundes finne gode avvegingar mellom bruk og vern.

Telemark har hatt eit langt og nært samarbeid om forvaltning av kraftverdiane. Samarbeidet om konsesjonskraft går tilbake til byrjinga av 1980-talet med utgangspunkt i dei såkalla 2 – og 8 – kommunersavtalene som vart avløyst av noverande avtale som gjeld frå 1.1.2011. Eit vidare samarbeid vil vere viktig i lys av regionreformen og medverke til å realisere ambisjonane for den nye regionen Vestfold og Telemark.

Samarbeidet skal ivareta interessene til kommunane i Telemark og Vestfold, og det er opent for andre kommunar enn dei som deltek ved stiftinga å knyte seg til samarbeidet. På samme måte kan óg andre kommunar kjøpe tenester av selskapet/samanslutninga om dei ønskjer det.

Selskapet «Kraftkompetanse KO» vert etablert frå 01.09.2019.

Oppgåvefellesskapets føremål og hovudoppgåver er:**A. Kompetansesenter for kraftsaker for kommunar og fylkeskommune****B. Forvaltning av konsesjonskraft, sekretariat for TUF mm.****C. Regionalt kompetansesenter for forvaltning av naturressursar**

Dei to første områda kan startast ved etablering av oppgåvefellesskapet frå 1.9.2019.

Det siste må skje som ei forretningsutvikling med grunnlag i regionreformen. Dei nye regionane/fylkeskommunane – med nye oppgåver - skal tre i funksjon frå 1.1.2020.

Kraftkompetanse KO skal ha eit anna arbeidsområde enn LVK/Samarbeidande Kraftfylke.

Målsetjinga er at eit styrka LVK /Samarbeidande Kraftfylke og eit styrka regionalt kraftsamarbeid i Telemark samla vil vere betre i stand til å ivareta kommunanes interesser i kraftsaker.

Kraftkompetanse KO ser føre seg eit nært samarbeid med desse medlemsorganisasjonane i saker som gjeld kommunale interesser og vil invitere til eit formalisert samarbeid med utveksling av erfaring og tiltaksplaner.

Organisasjonsform:

Kommunalt oppgåvefellesskap jf. ny kommunelov § 19. Stiftarar er Tinn, Hjartdal, Vinje, Tokke, Fyresdal, Nissedal, Kviteseid, Seljord kommunar og Telemark fylkeskommune.

Under føresetnad av skattefritak for konsesjonskrafta skal forvaltning av konsesjonskraft, sekretariat for TUF gå inn i «Kraftkompetanse KO».

Dersom føresetnaden om skattefritak ikkje kan oppretthaldast i eit kommunalt oppgåvefellesskap held KKST/TUF fram som eigne organisasjonar, men skal ha kontorfellesskap med «Kraftkompetanse KO».

Eigarskap:

	<i>Eigarskap %</i>	<i>Rep.skap/ røyster</i>	<i>Styre- medl.</i>	<i>Finansiering - årleg deltakarinnskot</i>
<i>Telemark fylkeskommune</i>	<i>14</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>140 000</i>
<i>Tinn kommune</i>	<i>23</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>230 000</i>
<i>Vinje kommune</i>	<i>23</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>230 000</i>
<i>Tokke kommune</i>	<i>15</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>150 000</i>
<i>Fyresdal kommune</i>	<i>5</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>50 000</i>
<i>Hjartdal kommune</i>	<i>5</i>	<i>1</i>		<i>50 000</i>
<i>Seljord kommune</i>	<i>5</i>	<i>1</i>		<i>50 000</i>
<i>Nissedal kommune</i>	<i>5</i>	<i>1</i>		<i>50 000</i>
<i>Kviteseid kommune</i>	<i>5</i>	<i>1</i>		<i>50 000</i>
<i>Totalt</i>	<i>100</i>	<i>9</i>	<i>5</i>	<i>1 000 000</i>

Eigarane vert likestilte i representantskapet. Det er i representantskapet alle viktige avgjerder blir tekne. Når det gjeld eigarfordelinga vil denne samsvare med deltakar/finansieringsansvaret for den einskilde kommunen/fylkeskommunen.

Styring: Oppgåvefelleskapet skal styrast av ei samarbeidsavtale, eit representantskap, eit styre og dagleg leiar.

Styre: Det skal vere eit styre på 5 medlemmer. Telemark fylkeskommune, Tinn, Vinje og Tokke kommunar har eitt styremedlem kvar. Fyresdal, Hjartdal, Kviteseid, Nissedal og Seljord kommunar har eitt felles styremedlem. Desse kommunane oppnemnar sjølv sitt styremedlem. Dette styret er ansvarleg for oppgåvefelleskapet si samla drift og oppgåveløysing. Det betyr at styret òg erstattar dagens konsesjonskraftstyre dersom dette går inn i oppgåvefelleskapet. Det vert oppretthalde eit eige fondsstyre for Telemark Utviklingsfond (TUF) då dette fondet har verkeområde utover dei kommunane som er deltakarar i Kraftkompetanse KO. I lys av regionreformen må samansetjinga av fondsstyret vurderast. Kommunane og fylkeskommunen må konkretisere kva dei ventar seg av oppgåvefelleskapet i ein eigarstrategi.

Tilsette: Det skal ved oppstart vere 2 årsverk i oppgåvefelleskapet inklusiv tilsette i Konsesjonskraftstyret og TUF-sekretær. Oppgåvefelleskapet kan leige inn kompetanse frå deltakarkommunane innanfor budsjett eller formidle kompetanse/tilsette direkte mellom deltakarane i kraftsamarbeidet. Oppgåvefelleskapet kan leige inn ekstern kompetanse innanfor budsjett. Det skal leggjast vekt på å nytte kompetanse frå lokale kompetansmiljø/selskap. Etter 2020 må bemanninga aukast avhengig av kva oppgåver som vert tilført ved regionreformen. Eit anslag kan vere 3-5 årsverk i tillegg. Kompetansekrav blir viktig ved rekruttering av tilsette.

Økonomi/finansiering: Grove anslag for totalbudsjett viser at oppgåvefelleskapet vil ha eit årleg totalbudsjett på ca. 4,5 mill. i starten. Med nye oppgåver tilført ved regionreformen etter 2020 kan budsjetta auke opp mot 14,5 mill. kr. årleg. Omsetning av konsesjonskraft er ikkje med i desse tala då dette ikkje er oppgåvefelleskapet sine inntekter eller utgifter. Oppgåvefelleskapet er kun forvaltar av desse inntektene på vegne av kommunane. Det er føresett eit «non-profit» - samarbeid. Det er rekna med eit innskott ved stifting av oppgåvefelleskapet – ein grunnkapital – på 0,5 mill. kr. Basert på budsjettanslaga er det behov for årlege deltakarinnskott på 1,0 mill. kr.

Lokalisering/hovudkontor: Hovudkontor for «Kraftkompetanse KO» vert lagt til Vinje kommune (Åmot).»

Handsaming i kommunane og fylkeskommunen

Kommunane/fylkeskommunen vert bedne om å ta prinsipiell stilling til deltaking i selskapet «Kraftkompetanse KO» med grunnlag i prosjektrapporten og styringsgruppa si innstilling. Styringsgruppa si tilråding er eit resultat av drøftingar og avklåringar undervegs der det har vore ulike syn og vurderingar. Det har m.a vore inngåande drøftingar når det gjeld tilhøvet til LVK, eigarandelar/deltakaransvar, lokalisering mm. Det betyr at kommunane/fylkeskommunen må legge føresetnadane som er lagt i styringsgruppa til grunn for sine vedtak. Dersom kommunane gjennom si handsaming vil legge inn andre vesentlege føresetnader, vil ein truleg ikkje lukkast med å vidareføre samarbeidet i Telemark inn i ein ny region. Mindre endringar kan ein likevel vurdere i eit hovudprosjekt.

Styringsgruppa meiner eit framtidig kommunesamarbeid vil styrke både kommunane og den regionale utviklinga.

Vidare framdrift

Etableringa av «Kraftkompetanse KO» skal gjennomførast som eit hovudprosjekt etter at kommunane/fylkeskommunen har gjort sine prinsippvedtak.

Hovudprosjektet skal vere ferdig innan 1.06.2019 der alle formelle dokument vert utforma slik at kommunestyra/fylkeskommunen kan gjere endelege vedtak om samarbeidsavtale, representantskap m.m.

Vidare skal hovudprosjektet planlegge rekruttering, hovudkontor og andre praktiske og formelle tilhøve. Styringsgruppa for hovudprosjektet skal fungere som eit «interimsstyret» for det nye selskapet.

Selskapet skal setjast i drift frå 1.9.2019.

Rådmannen si tilråding:

1. Seljord kommune deltek i stifting og etablering av «Kraftkompetanse KO» på dei vilkår som går fram av tilråding frå styringsgruppa for utgreiing av kommunesamarbeidet.

2. Etableringa av «Kraftkompetanse KO» vert gjennomført som eit hovudprosjekt.

Hovudprosjektet skal vere ferdig innan 1.04.2019 der alle formelle dokument er utforma slik at kommunestyra/fylkeskommunen kan gjere endelege vedtak om samarbeidsavtale, representantskap m.m.

3. Rådmennene/fylkesrådmannen i dei deltakande kommunane får fullmakt til å organisere eit hovudprosjekt for etablering av «Kraftkompetanse KO». Seljord kommune skal medverke til finansieringa av hovudprosjektet i høve til sin fastsette eigarandel/deltakaransvar.

Rådmannen/fylkesrådmannen får fullmakt til å godkjenne finansieringsplanen for hovudprosjektet.

Utskrift til:

KOMMUNESAMARBEID OM KRAFTSAKER

Prosjektrapport frå styringsgruppe 31. august 2018.

KOMMUNESAMARBEID OM KRAFTSAKER

1 Innhald

2	FØREORD	3
3	INNLEIING.....	3
3.1	Mandat.....	3
3.2	Organisering av prosjektarbeidet	4
4	KRAFTSAMARBEID I TELEMARK – STYRINGSGRUPPA SI TILRÅDING	5
5	RAMMEVILKÅRA FOR TELEMARK SOM KRAFTFYLKE.....	8
5.1	Telemarkskommunane sine utfordringar som vertskap for kraftutbygging	8
5.1.1	Kraftfylket Telemark	8
5.1.2	Forvaltningsansvaret	8
5.1.3	Kompetansebehov og sårbarheit	9
5.1.4	Konsesjonskraft	9
5.2	Utfordringar og moglegheitar ved samanslåing av Telemark og Vestfold fylkeskommunar	10
5.2.1	Geografi og utvikling.....	10
5.2.2	Utvikling av Telemarks fortrinn	11
5.2.3	Telemarks kraftverdiar	11
5.2.4	Regionreformen - overføring av oppgåver til dei nye fylkeskommunane	12
5.2.5	Trong for justering/reforhandling av gjeldande konsesjonskraftavtale	13
6	SELSKAPSFORM.....	14
6.1	Aktuelle selskapsformer eller samarbeidsmodellar	14
6.1.1	Aktuelle organisasjonsformer.....	14
6.2	Grensesnitt mellom kommune/fylkeskommune og andre relevante organ	15
6.2.1	Prinsipp for eit kraftsamarbeid	15
6.3	Organisering	16
7	FORRETNINGSPLAN	18
7.1	Tidlegare rapportar om kraftsamarbeid	18
7.1.1	Rapport om kompetansebygging på kraftsaker i Vest-Telemark.	18
7.1.2	Rapport « Kraftsaker – samarbeid og fagmiljø»	19

KOMMUNESAMARBEID OM KRAFTSAKER

7.2	Ansvar, tenester og oppgåver i eit kommunesamarbeid	20
7.2.1	Innleiing	20
7.2.2	Kompetansesenter for kraftsaker for kommunar og fylkeskommune	20
7.2.3	Konsesjonskraftstyret - forvaltning av konsesjonskraft mm.	21
7.2.4	Telemark utviklingsfond (TUF).....	21
7.2.5	Regionalt kompetansesenter for forvaltning av naturressursar	22
7.3	Organisasjonsform for kraftsamarbeidet.....	22
7.3.1	Alternative selskapsformer.....	22
7.3.2	Namn på selskapet	22
7.3.3	Interkommunalt selskap – IKS	22
7.3.4	Kommunalt oppgåvefellesskap.....	23
7.3.5	Eigarandelar og deltakaransvar	25
7.3.6	Styring av selskapet eller oppgåvefellsskapet– aktuelle spørsmål	27
7.4	Forretningsplan	28
7.4.1	Føremål og oppgåver	28
7.4.2	Tilsette	28
7.4.3	Økonomi, budsjett og finansiering	29
7.5	Gevinstane ved eit kommunesamarbeid	31
7.5.1	Kompetanse.....	31
7.5.2	Økonomi	32
7.5.3	Næring og arbeidsplassar	32
7.5.4	Miljø.....	32
7.5.5	Kritiske faktorar	33
8	LOKALISERING.....	33
8.1.1	Overordna vurderingar	33
8.1.2	Kriteriar og prosess for val av lokalisering	34
8.1.3	Plassering av hovudkontor	34
9	FORANKRING OG SAKSFRAMLEGG	36
9.1.1	Styringsgruppa si handsaming av prosjektrapporten	36
9.1.2	Prosjektplan for hovedprosjekt: «Etablering av kommunesamarbeid om kraftsaker i Telemark»	36
10	REFERANSAR TIL DOKUMENT	37

KOMMUNESAMARBEID OM KRAFTSAKER

2 Føreord

Styringsgruppa i forprosjektet «Kommunesamarbeid om kraftsaker i Telemark» legg med dette fram prosjektrapporten.

Dette dokumentet dannar grunnlaget for kommunane og fylkeskommunane si handsaming der dei skal ta stilling til deltaking i eit utvida kraftsamarbeid i samsvar med framlegga i rapporten.

3 Innleiing

Ordførarane og rådmennene i Tinn, Hjartdal, Vinje, Tokke, Fyresdal, Nissedal, Kviteseid og Seljord bestemte i eit møte på Morgedal hotell 31.10.2017 at det skal gjennomførast eit forprosjekt som skal utarbeide ein modell for eit utvida kommunesamarbeid om kraftsaker i Telemark.

Konsesjonskraftstyret i Telemark gjorde følgjande vedtak i sak 9/ 2017:

«Styrevedtak:

Styret ber daglig leder arbeide sammen med avtalepartene i Konsesjonskraftstyret for å se på mulig kompetanseoppbygging innen områder som har med konsesjonskraft, beskatning, taksering etc. Styret ber om at det utarbeides et forslag til nødvendig organisering og at dette legges frem for styret våren 2018.»

Med bakgrunn i ovanfor nemnde konklusjonar vart det vedteke å gjennomføre eit forprosjekt som skal gje grunnlag for politiske vedtak i kommunane, fylkeskommunen og konsesjonskraftstyret om eventuelt deltaking i eit samarbeid.

3.1 Mandat

Overordna mål er å sikre at kommunane og fylkeskommunen sine lovbestemte og tildelte rettar som vertskommunar for kraftproduksjon vert ivaretekne på beste måte. I dette ligg óg å maksimere verdiane av desse rettane i form av miljøverdiar, næringsinteresser og kommuneøkonomi.

Eit nærare kommunesamarbeid skal sikre at kompetanse kan delast, utviklast i fellesskap og gjere enkeltkommunane mindre sårbare.

Eit felles kraftsamarbeid skal gje deltakarane gevinstar ved å redusere behovet for kjøp av dyr, ekstern kompetanse.

Eit organisert samarbeid skal samordne og effektivisere deltakarane sitt arbeid med kraftsaker både administrativt og politisk.

KOMMUNESAMARBEID OM KRAFTSAKER

Dei kommunane som er inviterte med i samarbeidet, er alle medlemskommunar i LVK. Fylkeskommunen er medlem av Samarbeidande Kraftfylker. Desse organisasjonene gjer eit verdifullt arbeid for medlemmene sine i utforminga og vedlikeholdet av det nasjonale vasskraftregimet. Det utvida kommunesamarbeidet i kraftsaker skal ha som målsetting å løyse oppgåver av lokal og regional karakter, og slik at det vert etablert eit fruktbart samspel med LVK og Kraftfylka. Det utvida samarbeidet skal ikkje ta på seg oppgåver som ligg innanfor LVK og Kraftfylkas naturlege arbeidsområder. LVKs gjennomslagskraft som interesseorganisasjon for landets 174 kraftkommunar, byggjer på stor deltaking frå aktive medlemskommunar og aktive lokalpolitikarar. Summen av talet på medlemskommunar og talet på lokalpolitikarar frå alle parti har vore og vil vere LVKs styrke i kampen for vasskraftregimet og kommunanes kraftinntekter. Det er avgjerande at det utvida kraftsamarbeidet i Telemark ikkje rokkar ved kommunanes engasjement og deltaking i LVKs aktiviteter.

3.2 Organisering av prosjektarbeidet

Oppdragsgjevarar er dei 8 kommunane i Øvre Telemark pluss Konsesjonskraftstyret i Telemark. Rådmann John Kleiv i Tokke kommune er prosjektansvarleg og Rune Lødøen prosjektleiar.

Ordførarane/fylkesordførar og rådmennene/fylkesrådmann er styringsgruppe.

Ei arbeidsgruppe samansett av John Kleiv, Terje Bakka, Ole Dalen, Jan Myrekrok og Rune Lødøen har utforma prosjektrapporten. Ole Dalen vart sjuk og døydd diverre 14. august 2018 berre 40 år gamal. Han fekk difor ikkje delta i siste del av arbeidsgruppa sitt arbeid.

Prosjektet har hatt følgjande framdriftsplan:

- Prosjektplan ferdig 01.01.2018.
- Forprosjekt (førebeles) ferdig innan 01.05.2018.
- Styringsgruppa ba i møte 09.05.2018 om ein justert forprosjektrapport.
- Styringsgruppa vedtok i møte 31.08.2018 at framlegg om etablering av kraftsamarbeid skal sendast kommunane til handsaming.
- Prinsippvedtak i kommunane om deltaking innan 31.12.2018.
- Hovedprosjekt for etablering av selskap/samarbeid ferdig innan 01.04.2019.
- Oppstart 01.09.2019.

4 Kraftsamarbeid i Telemark – styringsgruppa si tilråding

Styringsgruppa for prosjektet «Kommunesamarbeid om kraftsaker» tilrår følgjande:

Føremål og bakgrunn

Det er store kraft- og naturressursar i Telemark som skal forvaltast til beste for innbyggjarane i eit kort og langt perspektiv. Telemark er eit av Noregs største kraftfylker og er i front når det gjeld energi- og kraftkompetanse (miljø, næringsutvikling, økonomi).

Telemark har naturområder og naturressursar av nasjonal og internasjonal verdi. Telemark har óg sterke miljø og institusjonar knytt til natur- og miljøfovaltning, friluftsområder m.m.

Bruk av denne kompetansen kan styrkast gjennom eit utvida kommunesamarbeid. Det vil gje enkeltkommunane større tilgang på kompetanse og dermed gjere dei mindre sårbare. Mogleghetane for å maksimere dei økonomiske verdiane og å vere proaktive i prosessar knytt endringar av rammevilkår vert styrka. Eit sterkt kompetansemiljø vil setje regionen betre i stand til å bevare og utvikle eksisterande bedrifter og tiltrekkje seg nye verksemdar/ arbeidsplassar til regionen. Eit samarbeid som óg omfattar miljøkompetanse vil styrke ivaretakinga av nye miljøkrav og samstundes finne gode avvegingar mellom bruk og vern.

Telemark har hatt eit langt og nært samarbeid om forvaltning av kraftverdiane. Samarbeidet om konsesjonskraft går tilbake til byrjinga av 1980-talet med utgangspunkt i dei såkalla 2 – og 8 – kommunersavtalene som vart avløyst av noverande avtale som gjeld frå 1.1.2011.

Eit vidare samarbeid vil vere viktig i lys av regionreformen og medverke til å realisere ambisjonane for den nye regionen Vestfold og Telemark.

Samarbeidet skal ivareta interessene til kommunane i Telemark og Vestfold, og det er opent for andre kommunar enn dei som deltek ved stiftinga å knyte seg til samarbeidet. På samme måte kan óg andre kommunar kjøpe tenester av selskapet/samanslutninga om dei ønskjer det.

Selskapet «Kraftkompetanse KO» vert etablert frå 01.09.2019.

Oppgåvefelleskapets føremål og hovudoppgåver er:

- A. Kompetansesenter for kraftsaker for kommunar og fylkeskommune
- B. Forvaltning av konsesjonskraft, sekretariat for TUF mm.
- C. Regionalt kompetansesenter for forvaltning av naturressursar

Dei to første områda kan startast ved etablering av oppgåvefelleskapet frå 1.9.2019.

KOMMUNESAMARBEID OM KRAFTSAKER

Det siste må skje som ei forretningsutvikling med grunnlag i regionreformen. Dei nye regionane/fylkeskommunane – med nye oppgåver - skal tre i funksjon frå 1.1.2020.

Kraftkompetanse KO skal ha eit anna arbeidsområde enn LVK/Samarbeidande Kraftfylke. Målsetjinga er at eit styrka LVK /Samarbeidande Kraftfylke og eit styrka regionalt kraftsamarbeid i Telemark samla vil vere betre i stand til å ivareta kommunanes interesser i kraftsaker. Kraftkompetanse KO ser føre seg eit nært samarbeid med desse medlemsorganisasjonane i saker som gjeld kommunale interesser og vil invitere til eit formalisert samarbeid med utveksling av erfaring og tiltaksplaner.

Organisasjonsform:

Kommunalt oppgåvefellesskap jf. ny kommunelov § 19. Stiftarar er Tinn, Hjartdal, Vinje, Tokke, Fyresdal, Nissedal, Kviteseid, Seljord kommunar og Telemark fylkeskommune.

Under føresetnad av skattefritak for konsesjonskrafta skal forvaltning av konsesjonskraft, sekretariat for TUF gå inn i «Kraftkompetanse KO».

Dersom føresetnaden om skattefritak ikkje kan oppretthaldast i eit kommunalt oppgåvefellesskap held KKST/TUF fram som eigne organisasjonar, men skal ha kontorfellesskap med «Kraftkompetanse KO».

Eigarskap:

	Eigarskap %	Rep.skap/ røyster	Styre- medl.	Finansiering - årleg deltakarinnskot
Telemark fylkeskommune	14	1	1	140 000
Tinn kommune	23	1	1	230 000
Vinje kommune	23	1	1	230 000
Tokke kommune	15	1	1	150 000
Fyresdal kommune	5	1	1	50 000
Hjartdal kommune	5	1		50 000
Seljord kommune	5	1		50 000
Nissedal kommune	5	1		50 000
Kviteseid kommune	5	1		50 000
Totalt	100	9	5	1 000 000

Eigarane vert likestilte i representantskapet. Det er i representantskapet alle viktige avgjerder blir tekne. Når det gjeld eigarfordelinga vil denne samsvare med deltakar/finansieringsansvaret for den einskilde kommunen/fylkeskommunen.

Styring: Oppgåvefellesskapet skal styrast av ei samarbeidsavtale, eit representantskap, eit styre og dagleg leiar.

KOMMUNESAMARBEID OM KRAFTSAKER

Styre: Det skal vere eit styre på 5 medlemmer. Telemark fylkeskommune, Tinn, Vinje og Tokke kommunar har eitt styremedlem kvar. Fyresdal, Hjartdal, Kviteseid, Nissedal og Seljord kommunar har eitt felles styremedlem. Desse kommunane oppnemnar sjølv sitt styremedlem.

Dette styret er ansvarleg for oppgåvefellesskapet si samla drift og oppgåveløysing. Det betyr at styret óg erstattar dagens konsesjonskraftstyre dersom dette går inn i oppgåvefellesskapet.

Det vert oppretthalde eit eige fondsstyre for Telemark Utviklingsfond (TUF) då dette fondet har verkeområde utover dei kommunane som er deltakarar i Kraftkompetanse KO. I lys av regionreformen må samansetjinga av fondsstyret vurderast.

Kommunane og fylkeskommunen må konkretisere kva dei ventar seg av oppgåvefellesskapet i ein eigarstrategi.

Tilsette: Det skal ved oppstart vere 2 årsverk i oppgåvefellesskapet inklusiv tilsette i Konsesjonskraftstyret og TUF-sekretær.

Oppgåvefellesskapet kan leige inn kompetanse frå deltakarkommunane innanfor budsjett eller formidle kompetanse/tilsette direkte mellom deltakarane i kraftsamarbeidet.

Oppgåvefellesskapet kan leige inn ekstern kompetanse innanfor budsjett. Det skal leggjast vekt på å nytte kompetanse frå lokale kompetansmiljø/selskap.

Etter 2020 må bemanninga aukast avhengig av kva oppgåver som vert tilført ved regionreformen. Eit anslag kan vere 3-5 årsverk i tillegg.

Kompetansekrav blir viktig ved rekruttering av tilsette.

Økonomi/finansiering: Grove anslag for totalbudsjett viser at oppgåvefellesskapet vil ha eit årleg totalbudsjett på ca. 4,5 mill. i starten. Med nye oppgåver tilført ved regionreformen etter 2020 kan budsjetta auke opp mot 14,5 mill. kr. årleg. Omsetning av konsesjonskraft er ikkje med i desse tala då dette ikkje er oppgåvefellesskapet sine inntekter eller utgifter. Oppgåvefellesskapet er kun forvaltar av desse inntektene på vegne av kommunane.

Det er føresett eit «non-profit» - samarbeid.

Det er rekna med eit innskot ved stifting av oppgåvefellesskapet – ein grunnkapital – på 0,5 mill. kr. Basert på budsjettanslaga er det behov for årlege deltakarinnskot på 1,0 mill. kr.

Lokalisering/hovudkontor: Hovudkontor for «Kraftkompetanse KO» vert lagt til Vinje kommune (Åmot).»

5 Rammevilkåra for Telemark som kraftfylke

5.1 Telemarkskommunane sine utfordringar som vertskap for kraftutbygging

5.1.1 Kraftfylket Telemark

Telemark er eit stort kraftfylke og her finn vi nokre av dei største kraftkommunane i landet. I dag kjem nesten 10 % av kraftproduksjonen i Noreg frå utbyggingane i Telemark. Store deler av Telemark er regulert til kraftproduksjon og fylket har nokre av landets største regulerte vassmagasin Møsvatn, Tinnsjøen, Mår, Songa, Totak for å nemne nokre.

Telemarkskommunane har historisk sett spelt sentrale roller i utvikling av prinsippa i konsesjonslovene som i 100 år har vore førande for forvaltinga av naturressursane i Noreg (også oljerikdommen).

5.1.2 Forvaltningsansvaret

Det er store kraftressursar i Telemark som skal forvaltast til beste for innbyggjarane i eit kort og langt perspektiv. Forvaltningsansvaret omfattar ei rekkje områder m.a.:

- Konsesjonsregimet (konsesjonsvilkår, konsesjonsavgifter, konsesjonskraft, konsesjonsavtaler, heimfall)
- Skatteregimet (naturressursskatt, eigedomsskatt, skatteproveny)
- Vassdragsforvaltning (utbygging/opprustning, revisjonar, miljøspørsmål)
- Politisk arbeid (lovarbeid, lobby, storting/regjering/departement, opinion, media)

Rammevilkåra er kontinuerleg under press frå kraftprodusentar, andre kommunar, departement, politisk, EU, media osv. Kommunane må vere i stand til å kjempe for sine interesser og dette krev kunnskap og engasjement.

Det tek tid å bygge opp kunnskap om kommunanes lovbestemte og tildelte rettar. I tillegg må kommunane ha godt oversyn over rammevilkåra for å maksimere verdiane av desse anten det er i form av miljøverdiar, næringsinteresser eller kommuneøkonomi, og anten arbeidet skjer i regi av LVK eller i regi av det utvida kraftsamarbeidet. Gjennom kommunanes deltaking i LVK vert dei overordna interessene knytt til konsesjons- og kraftskatteregimet, revisjonsinstituttet og EUs vassdirektiv ivaretekne, i kontakt med

KOMMUNESAMARBEID OM KRAFTSAKER

sentrale styresmakter, departement, regjering , storting og EU- institusjonar. Gjennom det utvida kraftsamarbeidet må kommunene forvalte desse rettane til beste for seg i

Telemark m.a ved aktiv deltaking i:

- nye utbyggjingsprosessar
- saker om modernisering av eldre konsesjonsvilkår, revisjonar
- kontroll av konsesjonskraft- og -avgiftsgrunnlag
- kontroll av kraftføretakas skattemeldingar, takstar mv
- vedlikehald av løpende kraftavtaler
- uttak og omsetning av konsesjonskraft

5.1.3 Kompetansebehov og sårbarheit

Som nemnt tek det lang tid å bygge opp kompetanse. Den må óg vedlikehaldast då rammevilkår kontinuerleg er under vurdering og endring. Enkeltkommunanes kompetanse kan vere sårbar m.a av følgjande grunnar:

- Kommunalt tilsette med lang kompetanse går ut av kommunens teneste på grunn av alder/sjukdom ol. utan at kommunen har vidareført denne kompetansen
- Dyktige nøkkelpersonar blir rekruttert ut av kommunen
- Politisk kompetanse er ustabil og avhengig av val
- Motivasjon og interesse for feltet reduserast
- Kommunane stolar på at andre ordnar opp (t.d LVK, Samarbeidande Kraftfylke)

Det ligg mykje kompetanse i kommuneorganisasjonane, noko som kompetansekartlegginga for den einskilde kommunen syner. Men ivaretaking av denne kompetansen er utfordrande.

Kommunane/fylkeskommunen har nokre eigne organisasjonar (utanfor kommuneorganisasjonen) eller er medlemmar i organisasjonar som i større eller mindre grad ivaretek kommunanes interesser og ansvar i kraftsakene.

Her kan nemnast kommunane sine energiselskap, LVK, Samarbeidande Kraftfylke, Konsesjonskraftstyret i Telemark, Kommunekraft AS m.fl.

Spørsmålet er om det er trong for å bygge opp nye organisasjonar eller selskap i tillegg til dette eller om kommunane kan samarbeide meir?

5.1.4 Konsesjonskraft

For Telemarks del styrer «Avtale om disponering av konsesjonskraft» forvaltninga av konsesjonskrafta gjennom Konsesjonskraftstyret og 8-kommunersmøtet (årsmøtet).

KOMMUNESAMARBEID OM KRAFTSAKER

Kommunereforma og særleg regionreforma gjer at kommunane/fylkeskommunen må ta eit felles ansvar for å forsvare viktige kraftavtaler. Her trengst det å samle Telemarks kraftkompetanse knytt til dette feltet, slik konsesjonskraftstyret óg har vore inne på.

Utbyggingskommunane og Telemark fylkeskommune har kome fram til ei balansert avtale knytt til konsesjonskraft og her har ein vore framsynte. Det kan m.a. visast til følgjande punkt i avtala:

«Partane har ein felles intensjon om at avtala skal vera med på å sikre konsesjonskraftverdiane som avtala omfattar, for samfunnsutviklingsføremål i Telemark i eit langsiktig perspektiv.

Verdien av konsesjonskrafta som blir regulert av denne avtala skal nyttast til føremål i det geografiske området som utgjer Telemark fylke på det tidspunktet avtala er inngått.» Dette punktet kan ikkje seiast opp.

Det er semje om ei felles forvaltning av konsesjonskrafta for å sikre konsesjonsverdiane. Desse verdiane skal nyttast i heile det geografiske område som utgjer Telemark. Dette skjer gjennom Telemark utviklingsfond (TUF) og kommunale næringsfond. Verdiane vil svinge med kraftprisar. I eit langsiktig perspektiv vil desse verdiane vere betydelege om kommunane og fylkeskommunane maktar å forsvare interessene sine. Dette vil vere av stor verdi for Telemark si utvikling.

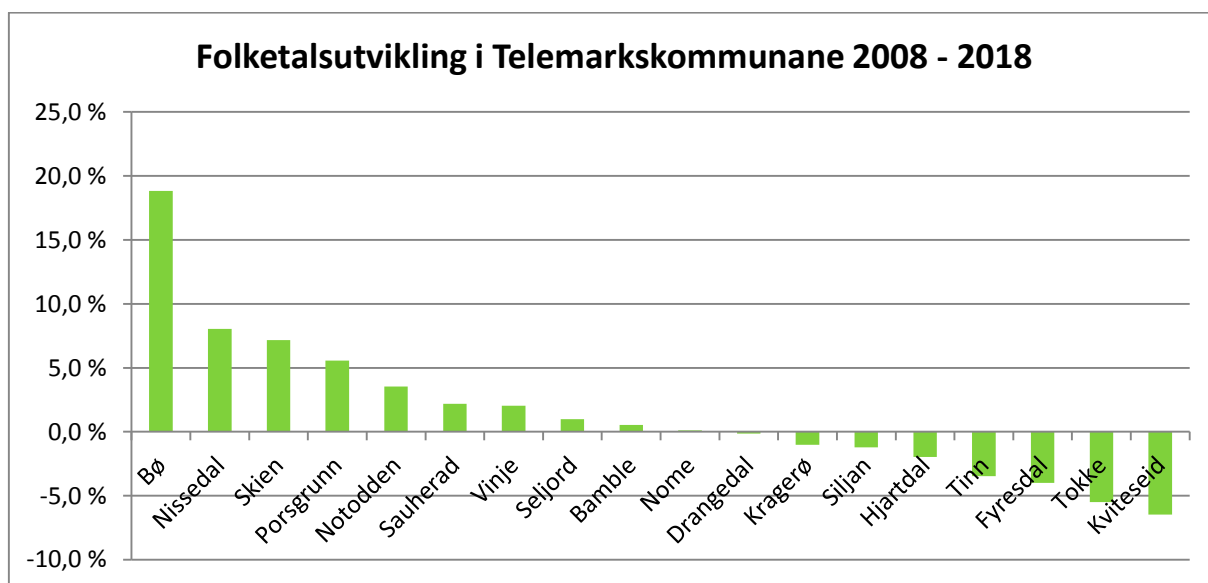
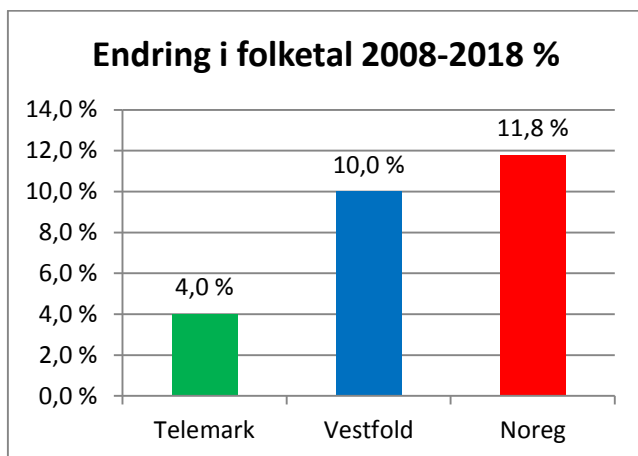
I mandatet til konsesjonskraftstyret står det at konsesjonskraftstyret óg skal handsame andre energisaker som høyrer inn under årsmøtet dvs. andre energisaker som er av felles interesse for partane.

5.2 Utfordringar og mogleghetar ved samanslåing av Telemark og Vestfold fylkeskommunar

5.2.1 Geografi og utvikling

Telemark og Vestfold har ulik geografi og busetnad. Telemark har nesten 7 gonger så stort i areal som Vestfold. Vinje er nesten 1,5 gong så stor i areal. Vestfold har 100 gonger så høg folketettleik som Vinje og 10 gonger så høg som Telemark. Telemark har hatt ei dårlegare samfunnsutvikling enn Vestfold og har óg ein del andre utfordringar

KOMMUNESAMARBEID OM KRAFTSAKER

5.2.2 Utvikling av Telemarks fortrinn

Målet med regionreformen er m.a. å styrke fylkeskommunane si samfunnsutviklingsrolle. Det forventast at ny fylkeskommune utviklar Telemarks fortrinn. Det finst betydelig og verdfull kompetanse utanom «regionhovudstadane» som den nye regionen må nytte og kommunane treng kompetansesarbeidsplassar for å få utvikling.

5.2.3 Telemarks kraftverdiar

Telemark er eit av Noregs største kraftfylker og er i front når det gjeld energi- og kraftkompetanse (miljø, næringsutvikling, økonomi). Denne kompetansen kan styrkast gjennom eit utvida kraftsamarbeid.

KOMMUNESAMARBEID OM KRAFTSAKER

Når Telemark fylkeskommune som avtalepart for eit utbyggingsdistrikt for vasskraft forsvinn og skal erstattast med ein region som tek inn i seg eit geografisk område – Vestfold – som ikkje har kraftutbygging i det heile og dermed ikkje er eit utbyggingsdistrikt, risikerer ein at samarbeidet mellom utbyggingskommunane og fylkeskommunen blir svekka eller smuldar opp.

Regionreforma kan føre til at konsesjonskrafta og andre kraftverdiar misser legitimitet som konsesjonsbaserte ordningar tilordna utbyggingskommunane/utbyggingsdistrikta og dermed bli sett på som ein del av dei generelle kommuneinntektene. Dette vil gjere det lett å fjerne slike ordningar og dermed fråta noverande Telemark store inntekter.

For sikre kraftverdiane for Telemark i eit langsiktig perspektiv (vasskrafta er ein evigvarande ressurs) og for å hindre at konsesjonskraftordninga misser legitimitet bør det takast organisatoriske grep.

Som medlemar av LVK må kommunane bidra til at LVK har dei ressursane som er nødvendige til ei kvar tid. Et utvida kraftsamarbeid i Telemark må ikkje svekke LVK som kommunanes fremste interesseorganisasjon. I tillegg er det nødvendig med ei opprusting av den lokale og regionale kompetansen i kraftsaker.

5.2.4 Regionreformen - overføring av oppgåver til dei nye fylkeskommunane

Eit ekspertutval oppnemnt av Kommunal og moderniseringsdepartementet har vurdert desentralisering av oppgåver frå staten til fylkeskommunane i lys av regionreformen.

Dei mest relevante oppgåvene for eit kraft- og kompetansesamarbeid er innan klima, miljø og naturressursar. Ressursforvaltning handlar m.a om mogleghetane for å utnytte naturressursar til næringsutvikling. Fylkeskommunane og kommunane vil få større ansvar og utvida oppgåver om utvalet sine framlegg blir vedtekne.

Konkrete framlegg frå utvalet er m.a at:

- vassregionane framleis skal ligge til fylkeskommunane og vassforvaltningsplanar skal vedtakast av fylkeskommunane. Vassdirektivet og vassforskriften understrekar behovet for deltaking i desse prosessane frå lokale og regionale styresmakter, samt brei deltaking frå ålmenta. Det er óg behov for samordning av vilkårsrevisjonar og vassforvaltningplanane. Dette ser vi m.a i forhold til vilkårsrevisjonen for Tokke-Vinje utbygginga.
- mynde til å gje konsesjon til små vasskraftverk (1-10 MW) og stor vindkraft (over 1 MW/fem turbinar) skal leggjast til fylkeskommunane. Frå 1. januar 2018 er

KOMMUNESAMARBEID OM KRAFTSAKER

myndigheit til å fatte vedtak om konsesjon til vasskraftverk med inntil 1 MW overført til kommunane.

- regional plan som grunnlag for ressursforvaltninga kan og bør styrkast. Fylkeskommunane bør ta ei meir aktiv rolle ved å utarbeide regionale planar for berekraftig utnytting av naturressursar.
- Klima- og miljøtilpasningar (ras, flom)
- Jakt, fiskeforvaltning

Ei overføring av nødvendig kompetanse frå statleg (m.a. NVE) til regionalt nivå vil kreve oppretting av regionale kompetansemiljø i alle fylker.

Telemark har naturområder og naturressursar av nasjonal og internasjonal verdi. Telemark har óg sterke miljø og institusjonar knytt til natur- og miljøfovaltning, friluftsområder m.m.

Denne kompetansen må nyttast ved desentralisering av statlege oppgåver.

Stortinget har bede regjeringa kome med eit samla framlegg til nye fylkesoppgåver innan 15. oktober 2018.

5.2.5 Trong for justering/reforhandling av gjeldande konsesjonskraftavtale

I samband med regionreforma har kommunane teke initiativ overfor leiinga i Telemark fylkeskommune til å drøfte kva som må gjerast for å sikre konsesjonskraftverdiane for Telemark i eit langsiktig perspektiv.

I den samanheng vert óg behovet for justeringar av gjeldande konsesjonskraftavtale diskutert.

Tema i desse samtalene er varigheit av avtala, styresamansetjing i konsesjonskraftstyret og Telemark utviklingsfond, TUF sitt verkeområde og innretning. Samtalene må sjåast i samanheng med vurderingane av eit framtidig kraftsamarbeid.

6 Selskapsform

6.1 Aktuelle selskapsformer eller samarbeidsmodellar

6.1.1 Aktuelle organisasjonsformer

Kommunar og fylkeskommunar har ei rekkje ulike organiseringsformer å velje mellom når felles oppgåver skal løysast. Her er ein stutt presentasjon av dei viktigaste lovregulerte organisasjonsformene.

Kommunens eller fylkeskommunens eigen driftsorganisasjon er administrasjonen slik han er organisert under rådmannen.

Kommunalt og fylkeskommunalt føretak (KF) er ein del av kommunen eller fylkeskommunen, men blir leia av eit eige styre og dagleg leiar. Dagleg leiar er ikkje underordna administrasjonssjefen. Kommunestyret og fylkestinget kan instruere føretaksstyret. Kommunalt og fylkeskommunalt føretak høver best for forretningsmessige oppgåver.

Vertskommunesamarbeid er ei form for interkommunalt samarbeid der verksemda er lagt til administrasjonen i ein av dei deltakande kommunane eller fylkeskommunane. Vertskommunesamarbeidet kan leiast av ei eiga folkevald nemnd, eller av rådmannen i vertskommunen. Vertskommunesamarbeid kan mellom anna nyttast til lovpålagde oppgåver og til utøving av mynde. Samarbeidet blir regulert av ei samarbeidsavtale. Samarbeidskommunane delegerer mynde til vertskommunen.

Interkommunalt samarbeid, jf. kommunelova § 27, er først og fremst tenkt å vere ei enkel samarbeidsform for drift av felles oppgåver. Samarbeidet blir leia av eit styre. Samarbeidet kan vere eit eige rettssubjekt, men dette må vurderast særskilt. I ny kommunelov vert denne organisasjonsforma avløyst av «*Kommunalt Oppgåvefellesskap*».

Kommunalt oppgåvefellesskap (KO) avløysar interkommunalt samarbeid etter § 27 i tidlegare kommunelov. To eller fleire kommunar eller fylkeskommunar kan saman opprette eit kommunalt oppgåvefellesskap for å løyse felles oppgåver. Kommunestyra og fylkestinga vedtek sjølv å opprette eit oppgåvefellesskap.

KOMMUNESAMARBEID OM KRAFTSAKER

Interkommunalt selskap (IKS) er ei eiga selskapsform laga for interkommunalt samarbeid. Det blir leia av eit representantskap og eit styre. Selskapet er eit sjølvstendig rettssubjekt. Den einskilde kommunen og fylkeskommunen hefter uavgrensa for sin del av pliktene til selskapet.

Samvirkeføretak er eigd av brukarane og skal tene interessene deira gjennom økonomisk verksemd eigd i felleskap. Det blir leia av eit styre, og er eit sjølvstendig rettssubjekt.

Aksjeselskap kan vere heileigd av kommunen eller fylkeskommunen, men dei kan òg eige det saman med andre, til dømes andre kommunar eller fylkeskommunar. Selskapsforma er primært tenkt nytta til forretningsmessige oppgåver. Selskapet blir leia av generalforsamlinga og styret, og det er eit sjølvstendig rettssubjekt. Ansvar for pliktene til selskapet er avgrensa til den kapitalen kommunen eller fylkeskommunen har tilført selskapet.

Stiftingar er sjølvvegande og blir leia av eit styre. Dei er sjølvstendige rettssubjekt.

Interkommunalt samarbeid er for svært mange eit nødvendig organisatorisk redskap for å oppnå effektiv demokratisk styring, men skapar utfordringar for moglegheiten til å utøve ansvarleg styring.

Organisering utanfor kommunens eigen driftsorganisasjon gjer at styring og leiing blir spreidd og må finne ei meir indirekte form.

6.2 Grensesnitt mellom kommune/fylkeskommune og andre relevante organ

6.2.1 Prinsipp for eit kraftsamarbeid

Utan LVK som kraftkommunanes interesseorganisasjon ville Telemarkskommunane sine kraftrettar vore vesentleg svekka i dag. Den viktigaste årsaka til at professor Lars Thue, i boka *For Egen Kraft*, 2003, omtalar LVK som «*en av landets mest vellykkede interesse- og lobbyorganisasjoner*» er at «*tyngdepunktet og den politiske kraften i organisasjonen utgjøres av representantene for vel 150 utkant- og industrikommuner og deres politiske nettverk.*».

Eit overordna omsyn ved etableringa av det utvida kraftsamarbeidet i Telemark er at ei slik samanslutning ikkje reduserer LVKs styrke.

KOMMUNESAMARBEID OM KRAFTSAKER

Kommunane bør ikkje etablere noko som er i konkurranse eller kan svekke andre velfungerande samarbeid. LVK som interessesamanslutning er avgjerande for at kommunane kan forsvare sine interesser. Fylkeskommunane har sin interesseorganisasjon i Samarbeidande Kraftfylke.

Kraftsamarbeidet skal i all hovudsak ha eit anna arbeidsområde enn LVK/Samarbeidande Kraftfylke. Ein ser føre seg eit nært samarbeid med desse medlemsorganisasjonane i saker som gjeld kommunale interesser.

Kommunane sine energiselskap er viktige, men dei har fokus på ein del andre forhold og kommunane kan ikkje overlate sitt ansvar til desse. I enkelte situasjonar vil det òg vere interessemotsetnader. Men energiselskapa har viktig kompetanse som kommunane bør nytte seg av.

Kraftkompetansen i dei største kraftkommunane i Telemark er kartlagt. Den viser at det finst betydeleg kraftkompetanse i desse kommuneorganisasjonane, men den er spreidd og sårbar dersom nøkkelpersonar sluttar. Eit nærare kommunesamarbeid vil kunne gjere at kompetanse kan delast, utviklast i fellesskap og gjere enkeltkommunane mindre sårbare. Eit slikt samarbeid vil òg styrke grunnlaget for ein nærare kontakt mellom den viktige kraftregionen i Øvre-Telemark og LVK som kommunanes nasjonale talerør.

Det er lite klokt å trekke all eksisterande kompetanse ut av kommuneorganisasjonane. Det er grunnleggjande å understreke at det er den enkelte kommune som sit med ansvaret for å forvalte og vedlikeholde rettighetane på kort og lang sikt – dette ansvaret kan ikkje «outsourc»ast til eksterne. Difor bør eit evt. utvida samarbeid konsentrere seg om vere eit kompetansesenter/nettverksbygger mellom kommunane og fylkeskommunen i tillegg til dei løpande forvaltningsoppgåvene.

Kraftsamarbeidet skal ikkje vere konkurrent til lokale/regionale kompetanseselskap som har si verksemd knytt til forvaltning av naturressursar. Kraftsamarbeidet skal ha som mål å styrke desse kompetanseverksemdene ved å tilføre dei nye arbeidsoppgåver og aktivitet.

6.3 Organisering

Organisasjonsform

Det er gjort ein gjennomgang av aktuelle organisasjonsformer for eit samarbeid. Interkommunalt selskap (IKS) og Kommunalt oppgåvefellesskap (KO) ser ut til å vere dei mest aktuelle organisasjonsformene.

KOMMUNESAMARBEID OM KRAFTSAKER

Eit interkommunalt selskap (skipa etter lov om interkommunale selskap) vil kunne vere ei effektiv organisasjonsform samstundes som det sikrar deltakarane nødvendig styring.

Her må det likevel takast eit atterhald. Ei viktig oppgåve for selskapet er forvaltning og omsetning av deltakarane si konsesjonskraft. Skattelova § 2-5 gjev kommunar og fylkeskommunar skattefritak ved omsetning av konsesjonskraft. Det er ein føresetnad ved val av organisasjonsform at dette skattefritaket vert oppretthalde. Samarbeidet om konsesjonskraft i Agder er organisert som eit IKS og det vert opplyst at dette selskapet omset kommunane/fylkeskommunen si konsesjonskraft skattefritt. Dersom skattefritak for konsesjonskrafta ikke kan oppretthaldast i eit IKS, må andre organisasjonsformer veljast. Momskompensasjonsordninga, meirverdireglane og reglane for offentlege innkjøp gjeld på same måten for eit IKS som i kommunen/fylkeskommunen eller i eit § 27 samarbeid/KO.

Eit anna og tryggare alternativ er Kommunalt oppgåvefelleskap som no er lovfesta i ny kommunelov.

7 Forretningsplan

7.1 Tidlegare rapportar om kraftsamarbeid

7.1.1 Rapport om kompetansebygging på kraftsaker i Vest-Telemark.

Ei arbeidsgruppe med deltakarar frå Fyresdal, Kviteseid, Nissedal, Seljord og Tokke la 20.02.2017 fram eit notat om kompetansebygging på kraftsaker i Vest-Telemark. Dette arbeidet var ei bestilling frå Vest-Telemarkrådet.

Konklusjonen var at arbeidsgruppa i utgangspunktet ikkje ønskjer å etablere eit nytt selskap for kompetanseoppbygging, men heller finne andre tiltak for å styrke kraftkompetansen i regionen.

I staden vil dei bygge opp eit kompetansemiljø på kraftsaker - til dømes knytt til FAUN AS i Fyresdal - som eit supplement til kommunane sin kompetanse. Eit slikt miljø kan selje tenester både til kommunane i Telemark og utanfor fylket. Døme på tenestoområder for eit slikt kompetansemiljø er:

- Taksatorntenester på overføringsanlegg – evt. også på eigedomsskatt meir generelt
- Forvaltning av konsesjonskraft jf oppgåva konsesjonskraftstyret har i dag
- Kvalitetssikring av eigedomsskattegrunnlaget på kraftverk
- Bistå kommunane i vilkårsrevisjonar, vassforvaltningsplanar og ny/utvida kraftproduksjon.

Arbeidsgruppas konklusjonar utover dette:

1. Vest-Telemark har eit godt system for forvaltning av konsesjonskraft som ein kan bygge vidare på og utvikle etter som marknaden krev det. Det bør gjerast ei nærare vurdering av om konsesjonskraftavtala mellom Telemark fylkeskommune og kraftkommunane bør reforhandlast med tanke på å sikre ordninga ved ein evt. regionreform.
2. Kontroll av eigedomsskattegrunnlaga frå Sentralskattekontoret for Storbedrifter (SFS) krev ein del kompetanse som kvar kommune bør ha sjølv. Om kommunen manglar slik kompetanse kan kommunen velje å kjøpe denne tenesta der kompetanse/kapasitet er å finne.

KOMMUNESAMARBEID OM KRAFTSAKER

3. Med omsyn til taksering av overføringsanlegg for elektrisk kraft bør kommunane halde fram med å samarbeide om å kjøpe taksatortenester, og sjølv ha god kompetanse på kva takseringsprinsipp som skal nyttast og kunne formulere gode grunngjevingar for takstane. Arbeidet med taksering for skatteåret 2018 bør starte opp så snart som råd i regi av økonomisjefsnettverket.
4. Gjennomføring av vilkårsrevisjonar og vassforvaltningsarbeid. Kommunar kan kjøpe inn kompetanse om ein finn det tenleg, men må óg ha ein saksansvarleg i kommunen som følgjer opp.
5. Konsesjonshandsaming av ny kraft – her gjeld det same som for vilkårsrevisjonar.
6. Det bør gjennomførast ei nærare utgreiing/forstudie om det er godt nok marknadsmessig grunnlag for å byggje opp eit kompetansemiljø på kraftsaker i regionen – til dømes knytt til FAUN Naturforvaltning i Fyresdal.

7.1.2 Rapport « Kraftsaker – samarbeid og fagmiljø »

Vinje kommune inviterte omliggjande kraftkommunar til eit møte i Åmot 23. juni 2017 for å drøfte om meir samarbeid i kraftsaker og oppbygging av fagmiljø rundt kraftsaker er aktuelt. Kommunane Vinje, Tokke, Tinn, Hjartdal og Odda var representert med politisk og administrativ leiing.

Konsesjonskraft IKS i Agder var invitert for å gje informasjon om korleis dei er organisert og arbeidsforma deira.

Konklusjonen etter møtet var at ein skulle vurdere eit utvida kraftsamarbeid.

Etter eit møte i arbeidsgruppa i Vest-Telemark 10.08.2017 melde prosjektansvarleg (John Kleiv) at arbeidet med å etablere eit kraftsamarbeid har utvikla seg til å kunne omfatte Tinn, Hjartdal og Odda i tillegg til Vest-Telemarkkommunane.

Rådmennene i Vinje, Tokke, Tinn og Hjartdal utarbeidde deretter eit notat dagsett 27.09.2017 - « Kraftsaker – samarbeid og fagmiljø » - som vart lagt fram for dei 8 kommunane i eit møte i Morgedal 31.10.2017.

På møtet 31.10.2017 vart det bestemt å organisere eit prosjekt med dei 8 kommunane og fylkeskommunen som er partar i konsesjonskraftavtala for Telemark som prosjekteigarar.

Odda og Suldal kommunar er inviterte som observatørar i prosjektet då dei har signalisert interesse for samarbeid og mogleg kjøp av tenester.

KOMMUNESAMARBEID OM KRAFTSAKER

Forprosjektet skal avklare selskapsform, lokalisering, formålsparagraf, forretningsplan, finansiering m.m.

Hovudprosjektet skal etablere samarbeidet.

Når det formelle samarbeidsorganet er etablert skal prosjektet avsluttast og samarbeidet gå over i ordinær drift.

Dermed fekk utgreiinga om kraftsamarbeidet ei breiare innretning.

7.2 Ansvar, tenester og oppgåver i eit kommunesamarbeid

7.2.1 Innleiing

Rapporten frå delar av kommunane i Vest-Telemark syner at det er kompetansebehov som ikkje er dekkja eller som er sårbare i dag og i framtida. Dei same signala kjem frå Tinn, Hjartdal.

Både rapporten frå Vest-Telemarkrådet og frå rådmennene i Vinje, Tokke, Tinn og Hjartdal viser at det er betydelege oppgåver innan kraftsektoren som bør løysast i fellesskap. Dei same signala kjem frå Konesjonskraftstyret i Telemark. Aktuelle oppgåver knyter seg både til situasjonen i dag, men til oppgåver som kjem i framtida m.a i samband med regionreformen og overføring av oppgåver frå stat til regionar.

Eit kraftsamarbeid krev organisering og ressursar for å fungere.

Det er tre hovudområder som synest aktuelle for eit kraftsamarbeid:

- A. Byggje eit kompetansesenter for kraftsaker for kommunar og fylkeskommune**
- B. Forvaltning av konsesjonskraft, sekretariat for TUF mm.**
- C. Byggje eit regionalt kompetansesenter for forvaltning av naturressursar**

Dei to første områda kan startast ved etablering av eit formelt kraftsamarbeid frå 1.9.2019.

Det siste må skje som ei forretningsutvikling med grunnlag i regionreformen. Dei nye regionane/fylkeskommunane – med nye oppgåver - skal tre i funksjon frå 1.1.2020.

7.2.2 Kompetansesenter for kraftsaker for kommunar og fylkeskommune

Aktuelle oppgåver innan dette området er:

KOMMUNESAMARBEID OM KRAFTSAKER

- samhandling med LVK, mellom anna gjennom et formalisert kontaktorgan
- utvikling, vedlikehald og deling av kompetanse
- bygge og vedlikehalde lokale/regionale fagnettverk
- overvake lovbestemte og tildelte rettar
- halde oversyn over rammevilkåra for kommunane/fylkeskommunen knytt til miljøverdiar, næringsinteresser og kommuneøkonomi
- kontroll av eigedomsskattegrunnlag, konsesjonsavgifter, konsesjonskraftmengder
- organisere taksering av overføringsanlegg for elektrisk kraft – evt. for eigedomsskatt meir generelt
- bistå kommunane i vilkårsrevisjonar, vassforvaltningsplanar og ny/utvida kraftproduksjon

7.2.3 Konsesjonskraftstyret - forvaltning av konsesjonskraft mm.

Dette er oppgåvene som konsesjonskraftstyret Telemark i dag har ansvaret for.

Konsesjonskraftstyret er oppretta av dei 8 kommunane i Øvre Telemark og Telemark fylkeskommune med heimel i avtala om disponering av konsesjonskraft. Samarbeidet om konsesjonskraft går tilbake til byrjinga av 1980-talet med utgangspunkt i dei såkalla 2 – og 8 – kommunersavtalene som vart avløyst av noverande avtale som gjeld frå 1.1.2011.

Konsesjonskraftstyret skal m.a.:

- stå ansvarleg for forvaltning av konsesjonskrafta som avtala omfattar
- overvake kraftmarknaden
- avgjere pris- og forhandlingsspørsmål, herunder pris- og sikringsstrategiar
- følgje opp konsesjonskraftpris og andre vilkår
- legge fram budsjett, rekneskap, fordelingsspørsmål, årsmelding
- arbeide med andre enersgisaker

Konsesjonskraftstyret er eit eige rettssubjekt med hovudkontor på fylkeshuset i Skien.

7.2.4 Telemark utviklingsfond (TUF)

Telemark utviklingsfond (TUF) er óg oppretta av dei 8 kommunane i Øvre Telemark og Telemark fylkeskommune med heimel konsesjonskraftavtala. Det er egne vedtekter for fondet som er godkjent av alle partar. Det er eit eige fondsstyre.

Fondets verkeområde er det geografiske område som utgjør Telemark fylke når avtala vart inngått (2009). Fondet skal særleg støtte utviklingstiltak i næringsssvake kommunar og kommunar med folketalsnedgang. Fondet skal medverke til ei pårekneleg finansiering av administrasjonskostnadane for det regionale samarbeidet i dei 8 konsesjonskraft-kommunane.

KOMMUNESAMARBEID OM KRAFTSAKER

TUF er eit eige rettssubjekt med hovudkontor på fylkeshuset i Skien. TUF og konsesjonskraftstyret har same daglege leiar.

7.2.5 Regionalt kompetansesenter for forvaltning av naturressursar

Målet er at kraftsamarbeidet skal bli eit regionalt kompetansesenter for forvaltning av naturressursar.

Oppgåver som ekspertutvalet gjer framlegg om å overføre frå staten til dei nye regionane/fylkeskommunane og som er aktuelle i eit regionalt kompetansesenter er:

- vassforvaltning - vassdirektivet
- regional planlegging for bærekraftig utnytting av naturressursar
- utredning av konsesjonssaker for kraftutbygging

7.3 Organisasjonsform for kraftsamarbeidet

7.3.1 Alternative selskapsformer

Dei mest aktuelle organisasjonsformene for Kraftsamarbeidet er interkommunalt selskap (IKS) eller kommunalt oppgåvefelleskap (KO) med kommunane Tinn, Hjartdal, Vinje, Tokke, Fyresdal, Nissedal, Kviteseid og Seljord kommunar og Telemark fylkeskommune som stiftarar.

Føresetnaden for val av organisasjonsform er at skattefritak for kommunane/fylkeskommunen si omsetning av konsesjonskraft kan oppretthaldast.

Det er opent for andre kommunar å slutte seg til selskapet eller kjøpe tenester om dei ønskjer dette. Her må ein likevel vurdere dette i lys av reglane for offentlege innkjøp.

7.3.2 Namn på selskapet

Framlegg til namn:

«**Kraftkompetanse IKS**» eller «**Kraftkompetanse KO**»

7.3.3 Interkommunalt selskap – IKS

Styringa av eit IKS vert regulert av «Lov om interkommunale selskaper» og ei skriftleg selskapsavtale.

I eit IKS må dei respektive kommunestyra for kvar av deltakarane og fylkestinget vedta selskapsavtala.

KOMMUNESAMARBEID OM KRAFTSAKER

Selskapsavtala skal i det minste innehalde følgjande:

1. selskapets føretaksnamn
2. deltakarar i selskapet
3. føremål med selskapet
4. hovudkontor
5. talet på styremedlemmar
6. deltakarane si innskotsplikt og plikt til andre ytingar overfor selskapet
7. den enkelte deltaker sin eigarandel i selskapet og den enkelte deltaker sin ansvarsandel i selskapet dersom denne avvik frå eigarrandelen
8. talet på medlemmar av representantskapet og kor mange medlemmar den enkelte deltaker oppnemner
9. anna som etter lov skal fastsetjast i selskapsavtala.

Representantskap: Det skal vere eit representanskap der samtlege deltakarar er representert med minst éin representant. Deltakarane i representantskapet skal veljast av det respektive kommunestyret og fylkestinget.

Styre: Selskapet skal ha eit styre på minst tre medlemmar som vert valt av representanskapet.

7.3.4 Kommunalt oppgåvefellesskap

Kommunalt oppgåvefellesskap er regulert i § 19 i den nye kommunelova.

Kommunestyra og fylkestinga vedtek sjølv å opprette eit oppgåvefellesskap.

Eit oppgåvefellesskap kan ikkje gjevast mynde til å treffe enkeltvedtak. Oppgåvefellesskapet kan likevel gjevast mynde til å treffe denne typen vedtak om interne tilhøve i samarbeidet og til å forvalte tilskotsordningar.

Den enkelte deltakaren i eit kommunalt oppgåvefellesskap har uavgrensa økonomisk ansvar for sin del av oppgåvefellesskapets plikter. Til saman skal andelane utgjere oppgåvefellesskapets samla plikter.

Representantskapet er det øvste organet i eit kommunalt oppgåvefellesskap. Samtlege deltakarar skal vere representert med minst eitt medlem i representantskapet.

Representantskapet kan sjølv opprette andre organ til styring av oppgåvefellesskapet. Representantskapet vel sjølv leiar, nestleiar og øvrige medlemmar og varamedlemmar til slike organ.

KOMMUNESAMARBEID OM KRAFTSAKER

Når det vert oppretta eit oppgåvefellesskap, skal det inngåast ei skriftleg samarbeidsavtale mellom alle deltakarane i oppgåvefellesskapet.

I samarbeidsavtala skal det m.a fastsetjast om oppgåvefellesskapet skal vere eige rettssubjekt.

Samarbeidsavtalen skal fastsette:

- a) namn på oppgåvefellesskapet
- b) om oppgåvefellesskapet er eit eige rettssubjekt
- c) kor mange medlemmar den enkelte deltakaren skal ha i representantskapet
- d) kva oppgåver og kva mynde som er lagt til oppgåvefellesskapet
- e) deltakarane si innskotsplikt og plikt til å yte andre bidrag til oppgåvefellesskapet
- f) den enkelte deltakars eigarandel i oppgåvefellesskapet og ansvarsdel for fellesskapet sine plikter dersom ansvarsdelen avvik frå eigarandelen
- g) om oppgåvefellesskapet skal ha mynde til å ta opp lån
- h) kva oppgåvefellesskapet skal rapportere til deltakarane om
- i) korleis deltakane kan tre ut av oppgåvefellesskapet
- j) korleis oppgåvefellesskapet skal oppløysast, mellom anna kven som skal ha ansvaret for at oppgåvefellesskapets arkiv blir oppbevart etter at oppgåvefellesskapet er oppløyst.

KOMMUNESAMARBEID OM KRAFTSAKER

7.3.5 Eigarandelar og deltakaransvar

Det må avgjerast kor stor eigarandel og deltakaransvar den enkelte kommunen/fylkeskommunen skal ha i selskapet eller oppgåvefellesskapet. Dette må fastsetjast i selskapsavtala eller samarbeidsavtala. Her kan ein gjere ulike vurderingar.

Alternativ 1:

Eit alternativ er at alle kommunane og fylkeskommunen er likestilte i forhold til eigarandel, deltakaransvar og innskotsplikt. Det vil seie lik andel på 11,1 % dersom alle sluttar seg til selskapet eller oppgåvefellesskapet. Alle kommunane får dermed óg 1 stemme i representantskapet.

	Eigarandel og deltakar- ansvar	Representantskapet		
		Tal på repr.tantar	Stemmer pr. repr.	Stemmer %-vis
Tinn	11,1 %	1	1	11,1 %
Tokke	11,1 %	1	1	11,1 %
Vinje	11,1 %	1	1	11,1 %
Nissedal	11,1 %	1	1	11,1 %
Seljord	11,1 %	1	1	11,1 %
Hjartdal	11,1 %	1	1	11,1 %
Fyresdal	11,1 %	1	1	11,1 %
Kviteseid	11,1 %	1	1	11,1 %
Fylkeskommunen	11,1 %	1	1	11,1 %
SUM	100 %	9	9	100 %

KOMMUNESAMARBEID OM KRAFTSAKER

Alternativ 2:

Kommunane er imidlertid ulike når det gjeld omfang av kraftutbygging (kraftproduksjon, reguleringar, konsesjonskraft, kraftinntekter o.l.) Det er store kraftkommunar som vil få stor nytte av selskapets aktivitet, medan andre kommunar kan ha mindre nytte. På den andre sida kan det óg vere slik at det er dei minste kommunane som er mest sårbare når det gjeld kraftkompetanse i eigen organisasjon. Eit alternativ er å ha ulike eigarandelar og deltakaransvar for kommunane. Basert på omfanget av kraftutbygginga kan eit alternativ vere følgjande:

	Eigarandel og deltakar- ansvar	Representantskapet		
		Tal på repr.tantar	Stemmer pr. repr.	Stemmer %-vis
Tinn	25 %	1	5	25 %
Tokke	15 %	1	3	15 %
Vinje	25 %	1	5	25 %
Nissedal	5 %	1	1	5 %
Seljord	5 %	1	1	5 %
Hjartdal	5 %	1	1	5 %
Fyresdal	5 %	1	1	5 %
Kviteseid	5 %	1	1	5 %
Fylkeskommunen	10 %	1	2	10 %
SUM	100 %	9	20	100 %

Her er det 20 stemmer i representantskapet som er fordelt på kommunane etter eigarandel og deltakaransvar.

KOMMUNESAMARBEID OM KRAFTSAKER

Alternativ 3:

Etter ønske frå styringsgruppa er det laga eit tredje alternativ for fordeling av eigarandelar og deltakaransvar utarbeidd av ei politisk gruppe – Jarand Felland, Bengt Halvard Odden og Hans Edvard Askjer:

	Eigarskap %	Rep.skap/ røyster	Styre- medl.	Finansiering
Telemark fylkeskommune	14	1	1	140 000
Tinn kommune	23	1	1	230 000
Vinje kommune	23	1	1	230 000
Tokke kommune	15	1	1	150 000
Fyresdal kommune	5	1	1	50 000
Hjartdal kommune	5	1		50 000
Seljord kommune	5	1		50 000
Nissedal kommune	5	1		50 000
Kviteseid kommune	5	1		50 000
Totalt	100	9	5	1 000 000

I arbeidsgruppas framlegg er eigarane likestilte i representantskapet. Det er i representantskapet alle viktige avgjerder blir tekne. Når det gjeld eigarfordelinga vil denne samsvare med deltakar/finansieringsansvaret for den einskilde kommunen.

Eigarandelane kan vere relevante dersom oppgåvefellesskapet på eit eller anna tidspunkt skal oppløysast. Dersom det er verdiar i samarbeidet vil dette fordelast etter eigarandel, dvs. i høve til kva den enkelte deltaker har betalt inn. Motsett har dei med størst eigardel også størst ansvar for oppgåvefellesskapets forpliktelsar.

Styringsgruppa har slutta seg til arbeidsgruppas framlegg. Det kom ein merknad om at 5 % kommunane sjølv peikar ut sitt styremedlem. Dette synest rimeleg og kan leggst inn i samarbeidsavtala.

7.3.6 Styring av selskapet eller oppgåvefellesskapet– aktuelle spørsmål

Det er viktig å få ei klår styring av kraftsamarbeidet som hindrar ansvarspulverisering anten det blir organisert som eit IKS eller KO.

Aktuelle spørsmål er:

Skal det vere eit styre som har ansvar for all verksemd i selskapet/oppgåvefellesskapet eller skal ein framleis ha eit eige konsesjonskraftstyre, eit eige fondsstyre for TUF, eigne styrer for vassforvaltningsarbeid m.m.

KOMMUNESAMARBEID OM KRAFTSAKER

Dette reiser behov for justeringar av eksisterande avtaler.

Arbeidsgruppa gjer framlegg om eit styre på 5 medlemmer valt av representantskapet. Dette styret er ansvarleg for selskapet eller oppgåvefellesskapet si samla drift og oppgåveløysing. Det betyr at styret óg erstattar dagens konsesjonskraftstyre.

Ein ser det imidlertid som naturleg å oppretthalde eit eige fondsstyre for Telemark Utviklingsfond (TUF) då dette fondet har verkeområde utover dei kommunane som er deltakarar i Kraftkompetanse IKS/KO (KK). KK sitt ansvar er dermed avgrensa til sekretariatsfunksjonen for TUF. I lys av regionreformen må samansetjinga av fondsstyret vurderast.

Dagleg leiar: Selskapet/oppgåvefellesskapet skal ha ein dagleg leiar som vert tilsett av styret.

Eigarstrategi: I tillegg bør kommunane og fylkeskommunen konkretiserer kva dei ventar seg av selskapet/oppgåvefellesskapet i ein eigarstrategi.

7.4 Forretningsplan

7.4.1 Føremål og oppgåver

Det vert vist til avsnitt 7.2 side 20.

7.4.2 Tilsette

Det skal ved oppstart vere 2 årsverk selskapet/oppgåvefellesskapet inklusive tilsette i Konsesjonskraftstyre og TUF-sekretær (1 årsverk). Årsverket utanom det som kjem frå Konsesjonskraftstyre/TUF skal finansierast av deltakarane.

Kraftsamarbeidet kan leige inn kompetanse frå deltakarkommunane innanfor budsjett eller formidle kompetanse/tilsette direkte mellom deltakarane i selskapet/oppgåvefellesskapet.

Selskapet/oppgåvefellesskapet kan leige inn ekstern kompetanse innanfor budsjett.

Etter 2020 må bemanninga aukast avhengig av kva oppgåver som vert tilført ved regionreformen. Eit anslag kan vere 3-5 årsverk i tillegg. Dette er årsverk som erstattar statlege/kommunale og fylkeskommunale årsverk ved tilførte arbeidsoppgåver i samband med regionreformen. Det er ikkje årsverk knytt til lokale/regionale kompetanseinstitusjonar utanom det offentlege.

Kompetansekrav blir viktig ved rekruttering av tilsette.

KOMMUNESAMARBEID OM KRAFTSAKER

7.4.3 Økonomi, budsjett og finansiering

Grove anslag for totalbudsjett viser at selskapet/oppgåvefellesskapet vil ha eit årleg totalbudsjett på ca. 4,5 mill. i starten. Med nye oppgåver tilført ved regionreformen etter 2020 kan budsjetta auke opp mot 14,5 mill. kr. årleg. Omsetning av konsesjonskraft er ikkje med i desse tala då dette ikkje er selskapet/oppgåvefellesskapet sine inntekter eller utgifter. Selskapet/oppgåvefellesskapet er kun forvaltar av desse inntektene på vegne av kommunane.

Det er føresett eit «non-profit» - samarbeid.

Budsjettanslag første heile driftsår

Totalbudsjett ca. 4,5 mill. kr. Omsetning av konsesjonskraft er ikkje med i desse tala.

Budsjettanslag 1000 kr.	Kompetansesenter kraftsaker	Konsesjonskraft sektetariat	TUF sekretariat	Sum Fase 1 - 2019
Deltakerinnskott	-1 000			-1 000
Overføringer frå KKST			0	0
Sal av tenester	-300			-300
Dekt av inntekter ved sal av kons.kraft		-2 000		-2 000
Overført fra TUF			-1 250	-1 250
Andre driftsinntekter				0
Finansinntekter				0
Sum inntekter	-1 300	-2 000	-1 250	-4 550
Personalkostnader	1 000	1 000	750	2 750
Andre administrasjonskostnader	300	1 000	500	1 800
Finansutgifter				0
SUM driftsutgifter	1 300	2 000	1 250	4 550
Driftsresultat	0	0	0	0

KOMMUNESAMARBEID OM KRAFTSAKER

Budsjettanslag frå 2020:

Totalbudsjett i fase 2 av selskapet er rekna til ca. 14,5 mill. kr. avhengig av omfang på oppgåver ved regionreformen. Heller ikkje her er omsetning av konsesjonskraft med i desse tala.

Budsjettanslag 1000 kr.	Kompetansesenter kraftsaker	Konsesjonskraft sektetariat	TUF sekretariat	Regionalt kompetansesenter	Sum Fase 2 - 2019
Deltakerinnskot	-1 000				-1 000
Overføringer frå KKST			0		0
Statlege overføringar				-10 000	-10 000
Sal av tenester	-300				-300
Dekt av inntekter ved sal av kons.kraft		-2 000			-2 000
Overført fra TUF			-1 250		-1 250
Andre driftsinntekter					0
Finansinntekter					0
Sum inntekter	-1 300	-2 000	-1 250	-10 000	-14 550
Personalkostnader	1 000	1 000	750	5 000	7 750
Andre administrasjonskostnader	300	1 000	500	5 000	6 800
SUM driftsutgifter	1 300	2 000	1 250	10 000	14 550
Driftsresultat	0	0	0	0	0

Innskot ved stifting av selskapet og årlege deltakerinnskot

Det er rekna med eit innskot ved stifting av selskapet/oppgåvefelleskapet – ein grunnkapital – på 0,5 mill. kr.

Basert på budsjettanslaga er det behov for årlege deltakerinnskot på 1,0 mill. kr.

Utover dette blir selskapet finansiert ved:

- sal av konsesjonskraft
- sal av tenester
- overføringar frå staten (frå stat el. via fylkesmann, fylkeskommune mm.)

I hovudprosjektet skal det utarbeidast ein 4-årig økonomiplan for kraftsamarbeidet.

KOMMUNESAMARBEID OM KRAFTSAKER

Med dei eigarandelane som det er gjort framlegg om i kapittel 7.3.2 alternativ 3 vil innskotskapital og årlege deltakarinnskot bli følgjande:

Fordeling av innskotskapital og årlege deltakerinnskot 1000 kr.	Deltakar- andel	Innskots- kapital	Årlege deltakar- innskot	Samla konsesjons- kraftinntekter
Telemark fylkeskommune	14 %	70	140	-26 321
Tinn	23 %	115	230	-23 691
Vinje	23 %	115	230	-32 954
Tokke	15 %	75	150	-12 310
Fyresdal	5 %	25	50	-6 819
Hjartdal	5 %	25	50	-4 979
Seljord	5 %	25	50	-5 086
Nissedal	5 %	25	50	-4 358
Kviteseid	5 %	25	50	-1 794
SUM	100 %	500	1 000	-118 311

7.5 Gevinstane ved eit kommunesamarbeid

Det må vere føremuner eller gevinstar ved å etablere eit selskap/oppgåvefelleskap for å styrke kraftsamarbeidet i Telemark. Desse gevinstane må vere større enn ressursane som går med til dette.

7.5.1 Kompetanse

Eit kraftsamarbeid er eit middel for å organisere og utnytte kompetanse som allereie finst i kommunane, i fylkeskommunen og andre verksemder/kompetansemiljø i regionen.

Kraftsamarbeidet kan gje betre utnytting av eksisterande spisskompetanse og kapasitet. Vidare kan eit samarbeid om kompetanse gje synergjar og hindre sårbarheit.

Det kan effektivisere bruk av eksisterande kompetanse og ved ei kritisk vurdering redusere behovet for bruk av kostbar, ekstern kompetanse.

Det kan vidare gje tidsmessige gevinstar (saker kan handsamast raskare) og betre sluttresultat til lågare kostnader.

Kompetanse som vert opparbeidd ved bruk av kommunanes/fylkeskommunes eigne ressursar vert verande internt og forsvinn ikkje ut med eksterne konsulentar.

KOMMUNESAMARBEID OM KRAFTSAKER

Eit fungerande internt kompetansemiljø styrkar moglegheitane for å behalde og rekruttere nøkkelkompetanse i kommunane/fylkeskommunen.

7.5.2 Økonomi

Årlege kraftinntekter til kommunane og fylkeskommunen i Telemark var på mellom 500-600 mill. i 2016. Desse verdiane vil variere, m.a med kraftprisar. I enkelte år er inntektene betydeleg høgare (t.d 2010 -2014), men òg lågare (t.d. 2017-2018). Poenget er at det er betydelege kraftverdiar som skal ivaretakst på kort og lang sikt.

Eit kraftsamarbeid vil setje deltarane betre i stand til å maksimere dei verdiane dei har krav på og forsvare desse verdiane.

Ei styrking av kraftkompetansen kan òg setje regionen betre i stand til å vere proaktiv i prosessar knytt endringar av rammevilkår, og gje regionens folkevalde godt innsyn og gode faglege argument i høve til slike prosessar.

7.5.3 Næring og arbeidsplassar

Eit sterkt kompetansemiljø kan setje regionen betre i stand til å bevare og utvikle eksisterande bedrifter og tiltrekkje seg nye verksemdar/ arbeidsplassar til regionen m.m.

Dette gjeld offentlege så vel som private arbeidsplassar.

7.5.4 Miljø

Miljøverdiane vert stadig viktigare både når det gjeld forvaltning av vassdrag og andre naturressursar . Ressursforvaltning handlar om moglegheiten for å utnytte naturressursar til næringsutvikling, men òg om forvaltning av fornybare naturverdier i eit berekraftig perspektiv.

Kommunane står no ikkje berre overfor lokale miljøomsyn knytt til kraftutbygging og vassdragsreguleringar, men òg miljøkrav som følgje av internasjonale klimaavtaler. Slike krav påverkar så vel vassdragsforvaltninga som økonomiske tilhøve. Dette krev at kommunane/fylkeskommunane har trong for styrka miljøkompetanse.

Eit samarbeid som òg omfattar miljøkompetanse kan styrke ivaretakinga av nye miljøkrav og samstundes finne gode avvegingar t.d mellom bruk og vern.

KOMMUNESAMARBEID OM KRAFTSAKER

7.5.5 Kritiske faktorar

Det er ein del føresetnadar som må ligge til grunn for at eit kraftsamarbeid skal lukkast.

Selskapet og regionen må vere i stand til å skaffe rett kompetanse i høve til dei oppgåvene som skal løysast og ein må kunne oppdatere og beholde denne kompetansen i regionen.

Det må vere eit proaktivt selskap/oppgåvefellesskap som skapar resultat for deltakarane. Selskapet/oppgåvefellesskapet må ha tillit hjå eigarane og god kommunikasjon med desse.

Selskapet/oppgåvefellesskapet skal vere ei forsterkning og supplement - ikkje ein konkurrent - til kommunane, fylkeskommunane, LVK og andre interesseorganisasjonar og selskap som arbeider innan same oppgåveområder. Dette krev at selskapet/oppgåvefellesskapet leverer gode resultat, har tillit og god kommunikasjon med relevante fagetatar i offentlege og private organisasjonar.

8 Lokalisering

8.1.1 Overordna vurderingar

Det må gjerast eit val av kvar hovedkontoret for eit kraftsamarbeid skal ligge.

Det er gjort ei kartlegging av kraftkompetansen i dei største kraftkommunane Tinn, Vinje, Tokke og Fyresdal. Den viser at det er betydelig formell kompetanse og realkompetanse ute i kommuneorganisasjonane. Fleire av kommunane har tilsette og folkevalde i leiande verv i landsomfattande interesseorganisasjonar som LVK og Samarbeidande Kraftfylke.

I dei store kraftkommunane står kraftsaker høgt på den politiske dagsorden.

Konsesjonskraftstyret i Telemark har i dag si verksemd/sekretariat i Skien.

Hovudkontoret for eit kraftsamarbeid bør lokalisrast til ein av dei større kraftkommunane. Ei slik lokalisering er naturleg, både av omsyn til at det er her kraftproduksjonen går føre seg, at kommunane har betydelig kompetanse og kommunane si historiske betydning. At det no kjem ei regionreform som utvidar fylkeskommunen sitt geografiske område samstundes som det skal tilførast nye oppgåver til regionen gjer det nødvendig å styrke kontakten mellom utbyggingskommunane og den nye fylkeskommunen og ta i bruk den betydelege kompetansen som finst innanfor eit viktig felt.

KOMMUNESAMARBEID OM KRAFTSAKER

Ei samlokalisering kan gje moglegheit for å bygge opp eit sterkt fagmiljø i eit nettverkssamarbeid mellom kommunane/fylkeskommunen og realisere målet om eit regionalt kompetansesenter for forvaltning kraftsaker og naturressurar.

Det er nødvendig at kommunane og fylkeskommunen i felleskap tek ansvar for dei store kraftverdiane som finst i Telemark.

8.1.2 Kriteriar og prosess for val av lokalisering

Det må ligge relevante kriterier til grunn for lokalisering av hovudkontoret. Sjølv om teknologi gjer det enkelt å kommunisere og utføre oppgåver uavhengig oppholdsstad, er likevel eit fysisk hovudkontor nødvendig for å byggje eit slagkraftig kompetansesenter.

Kriterier som må leggest til grunn for val av hovudkontor er m.a.:

- Omfang av kraftutbygging og forvaltningsbehov
- Kompetanse i vertskommunen/nabokommunane (når ein tek omsyn sårbarheit)
- Kontakten med kompetansemiljø utanom kommuneorganisasjonen (kraftselskap, private selskap, interesseorganisasjonar m.m.)
- Kva vertskommunen kan tilby av kontormoglegheter på kort/lang sikt
- Kva vertskommunen kan tilby av tenester (tenesteytingsavtale)
- Geografisk plassering
- Anna

For den vidare framdrifta er det føremålstenleg at styringsgruppa avklårar spørsmålet om val av hovudkontor før framlegg blir sendt kommunestyra/fylkestinget til behandling.

8.1.3 Plassering av hovudkontor

Med bakgrunn i nemnde kriteriar er det to stader som peikar seg ut som aktuelle for plassering av hovudkontoret:

- Vinje kommune (kommunesenteret Åmot)
- Tinn kommune (kommunesenteret Rjukan)

Dette er dei største kraftkommunane i Telemark og av dei største i landet. Det er store vassdragsreguleringar i kommunane og dei har store naturområder som skal forvaltast (Hardangervidda, Brattefjell Vindeggen).

Begge kommunane har betydeleg kompetanse og erfaring på kraft- og naturforvaltning.

KOMMUNESAMARBEID OM KRAFTSAKER

Fleire i administrasjonen og folkevalde i desse kommunane har /har hatt leiande verv i landsomfattane organisasjonar (LVK, Samarbeidande Kraftfylke, Utmarkskommunanes Samanslutning (USS), Hardangerviddarådet mm.)

I administrasjonen har desse kommunane høg kompetanse på Masternivå innan økonomi, jus, miljøvern. Dette er kompetanse som m.a blir nytta til relevante forvaltningsoppgåver knytt til energi/kraft og naturressursar. Mange i administrasjonen og av dei folkevalde har gjennomført LVK sin Energirettsskule og Eigedomsskatteskulen.

Store relevante, kompetansemiljø er tilstades i desse kommunane med nær kontakt til kommunane (Hydro, Statkraft, Øst Telemark Brukseierforening, Hardangervidda Nasjonalparksenter, sekretariat for vassområder og verneområder, Statens naturoppsyn, Norsk villreinsenter osv.).

Geografisk vil Åmot ligge noko gunstigare til enn Rjukan med tanke på reiseavstand frå deltakarkommunane til hovedkontoret. Dette vil óg gjelde i forhold til eit eventuelt nærare samarbeid med Odda og Suldal kommunar.

Kommunane må utfordrast på kva dei kan tilby av kontor og tenester.

Styringsgruppa ønskte å avgjere lokalisering av hovudkontor før saka vart sendt sendt til handsaming i kommunane. Det vart difor gjennomført ein prosess for avklaring av dette spørsmålet som enda i ei avgjerd i styringsgruppa om at hovudkontor for «Kraftkompetanse KO» vert lagt til Vinje kommune (Åmot).

9 Forankring og saksframlegg

9.1.1 Styringsgruppa si handsaming av prosjektrapporten

Styringsgruppa godkjende prosjektrapporten i møte 31. august 2018 og vedtok å tilrå oppretting av eit utvida kraftsamarbeid i samsvar med framlegga i rapporten.

Eit felles saksframlegg med prosjektrapport vert sendt kommunane/fylkeskommunen til politisk handsaming i kommunestyra/fylkestinget.

Kommunane/fylkeskommunen vert bedne om å ta prinsipiell stilling til deltaking i selskapet «Kraftkompetanse KO» med grunnlag i prosjektrapporten innan utgangen av 2018.

9.1.2 Prosjektplan for hovedprosjekt: «Etablering av kommunesamarbeid om kraftsaker i Telemark»

Etableringa av «Kraftkompetanse IKS» skal gjennomførast som eit hovudprosjekt etter at kommunane/fylkeskommunen har gjort sine prinsippvedtak.

Hovudprosjektet skal vere ferdig innan 1.04.2019 der alle formelle dokument er utforma slik at kommunestyra/fylkeskommunen kan gjere endelege vedtak om selskaps/samarbeidsavtale, representanskap m.m.

Vidare skal hovudprosjektet planlegge rekruttering, hovudkontor og andre praktiske og formelle tilhøve. Styringsgruppa for hovudprosjektet skal fungere som eit «interimsstyret» for det nye selskapet.

Selskapet skal setjast i drift frå 1.9.2019.

10 Referansar til dokument

- Lov om konsesjon for rettigheter til vannfall mv. (vannfallrettighetsloven). Tidlegare industrikonsesjonsloven. Lov av 14.12.2017.
- Lov om regulering og kraftutbygging i vassdrag (vassdragsreguleringsloven). Lov av 14.12.2017
- Lov om interkommunale selskaper. Lov av 29.01.1999.
- Ny kommunelov vedteken 11. juni 2018.
- Interkommunalt samarbeid i Vest-Telemark – kompetansebygging på kraftsaker. Rapport av 20.02.2017 frå arbeidsgruppe med deltakarar frå Fyresdal, Kviteseid, Nissedal, Seljord og Tokke. Dette var ei bestilling frå Vest-telemarkrådet.
- Kraftsaker – samarbeid og fagmiljø. Utgreiing frå rådmennene i Vinje Tokke, Tinn og Hjartdal dagsett 27.09.2017
- Forprosjekt – «Kommunesamarbeid om kraftsaker i Telemark». Prosjektplan dagsett 01.01.2018. Justert 6.03.2018.
- Telemark sine kraftverdiar og regionreformen. Brev av 9. februar 2018 frå dei 8 kommunane i Øvre Telemark til Telemark fylkeskommune, forhandlingsutvalet v/ fylkesordførar.
- Kraftsamarbeid - notat om selskapsorganisering. Rune Lødøen, 6.04.2018. Kjelde: KS - Folkevald leiarskap og organisering av oppgåveløysinga
- Regionreformen - desentralisering av oppgaver fra staten til fylkeskommunene. Rapport fra ekspertutvalg. Notat – Rune Lødøen, 9. april 2018.